

Міністерство охорони здоров'я України
Центральний формулярний комітет МОЗ України
ДП «Державний експертний центр МОЗ України»

ДЕРЖАВНИЙ ФОРМУЛЯР лікарських засобів

Під редакцією В.Є. Бліхара, В.І. Мальцева,
А.М.Морозова, В.Д. Парія, А.В. Степаненко, Т.М. Думенко

Випуск четвертий

Київ
2012

УДК 615.015.083.2 (477)

ISBN

Затверджено Міністерством охорони здоров'я України
(наказ МОЗ України від 28.03.2012 р. № 209)

Випуск четвертий

Редакційна колегія:

М.Л.Арєв, В.В.Безруков, В.Є.Бліхар, В.М.Бобирьов, Г.М.Бутенко, Т.А.Бухтіарова, О.П.Вікторів, Т.П.Гарник, М.Я. Головенко, Н.Г.Горовенко, І.І.Горпинченко, Н.О.Горчакова, Ю.І.Губський, Я.С.Гудивок, Г.В.Гусева, М.Ф.Денисова, С.М.Дроговоз, Т.М.Думенко, А.С.Єфімов, Д.І.Заболотний, М.П.Захараш, М.Ф.Зіньковський, В.М.Коваленко, Л.І.Ковтун, Н.В.Кокшарева, В.Г.Коляденко, В.С.Корендович, В.М.Корнацький, В.В.Корпачев, Р.Б.Косуба, В.Й.Кресюн, І.Г.Кудрявцева, М.О.Колесник, О.М.Ліщишина, В.Д.Лук'янчук, М.І.Лутай, В.Й.Мамчур, Б.М.Маньковський, Н.Ф.Маслова, А.М.Морозов, О.Ф.Мельников, М.А.Мохорт, О.О.Нагорна, В.Г.Ніколаєв, І.Л.Олехнович, Н.В.Пасєчнікова, В.Д.Парій, П.М.Перехрестенко, В.О.Пирогов, Р.Г.Процюк, О.Г.Резніков, Л.Г.Розенфельд, А.В.Степаненко, Т.Ф.Татарчук, І.М.Трахтенберг, М.Д.Тронько, В.І.Туманов, Р.В.Федоритенко, Ю.І.Фещенко, Н.В.Харченко, А.Г.Ципкун, О.О.Цуркан, Ю.Б.Чайковський, І.С.Чекман, О.Г.Шадрін, В.П.Широбоков, В.О.Шляховенко, І.Б.Щепотін, О.П.Яворовський, Л.О.Яшина

Д 362 Державний формуляр лікарських засобів. Випуск четвертий. – К. 2012.

Видання є Державним формуляром лікарських засобів. Містить рекомендації щодо раціонального призначення та використання лікарських засобів з урахуванням ефективності, безпеки та економічної доцільності їх застосування при медикаментозному лікуванні хвороб та станів.

Розрахований на лікарів всіх спеціальностей, клінічних фармакологів, провізорів, клінічних провізорів, організаторів системи охорони здоров'я, студентів вищих медичних навчальних закладів.

**Видання підготовлене
ДП «Державний експертний центр МОЗ України»**

ЗМІСТ

	ЗМІСТ	3-22
	ВСТУП	23-24
	КОЛЕКТИВ КООРДИНАТОРІВ ТА РОЗРОБНИКІВ	25-33
	ПЕРЕЛІК УСТАНОВ, СПІВРОБІТНИКИ ЯКИХ ПРИИМАЛИ УЧАСТЬ У РОЗРОБЦІ ДЕРЖАВНОГО ФОРМУЛЯРУ	34
	ЯК КОРИСТУВАТИСЬ ФОРМУЛЯРОМ	35-36
	ПЕРЕЛІК ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЯКІ ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧЕТВЕРТОГО ВИПУСКУ ДЕРЖАВНОГО ФОРМУЛЯРА (МНН)	37
	ОСНОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ	38-40
1.	НЕВІДКЛАДНА ДОПОМОГА ПРИ ГОСТРИХ ОТРУЄННЯХ	41--50
	1.1. Оцінка стану життєво-важливих функцій.	
	1.2. Видалення токсичної речовини з місць її надходження до організму постраждалого (дерма, слизові оболонки, гастро-інтестинальний тракт та ін.).	
	1.3 Детоксикаційна терапія консервативна	
	1.4. Детоксикаційна терапія (консервативні та екстракорпоральні методи)	
2.	КАРДІОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	51-188
	2.1. β -адреноблокатори	
	2.1.1. Селективні (β_1) – адреноблокатори	
	2.1.2. Неселективні β -адреноблокатори	
	2.1.3. Комбіновані α - і β -адреноблокатори	
	2.2. Селективні інгібітори I f каналів	
	2.3. Антагоністи кальцію (блокатори кальцієвих каналів)	
	2.3.1. Дигідропіридин	
	2.3.2. Бензодіазепіни	
	2.3.3. Фенілалкіламіни	
	2.3.4. Дифенілалкіламіни	
	2.4. Інгібітори ангіотензинперетворюючого фермента (АПФ)	
	2.5. Блокатори рецепторів ангіотензину II	
	2.5.1. Похідні біфенілтетразолу	
	2.5.2. Похідні небіфенілтетразолу	
	2.5.3. Похідні негетероциклічних сполук	
	2.6. Антигіпертензивні лікарські засоби центральної дії	
	2.6.1. Алкалоїди раувольфії	
	2.6.2. Агоністи центральних α -адренорецепторів	
	2.6.3. Агоністи імідазолінових рецепторів	
	2.6.4. Антиадренергічні засоби, гангліоблокатори	
	2.6.5. Інгібітори реніну	
	2.7. Вазодилататори	
	2.7.1. Вінцеводилатуючі засоби рефлекторної дії	
	2.7.2. Вінцеводилатуючі засоби міотропної дії	
	2.7.3. Периферійні вазодилататори змішаної дії	
	2.8. α –адреноблокатори	
	2.8.1. Селективні α_1 -адреноблокатори	
	2.9. Діуретики	
	2.9.1. Петльові діуретики	
	2.9.2. Тіазидові та тіазидоподібні діуретики	
	2.9.3. Інгібітори карбоангідрази	
	2.9.4. Калійзберігаючі діуретики	
	2.9.5. Антагоністи альдостеронових рецепторів	
	2.9.6. Осмодіуретики	
	2.10. Нітрати	
	2.11. Похідні сиднонімінів	
	2.12. Серцеві глікозиди	
	2.13. Адреноміметичні лікарські засоби	

	2.13.1. α -, β -адреноміметики	
	2.13.2. β_2 -адреноміметики	
	2.13.3. Інші кардіологічні препарати	
	2.13.3.1. Простагландин	
	2.13.3.2. Препарати метаболічної дії	
	2.13.4. Інгібітори фосфодіестерази	
	2.14. Антиаритмічні лікарські засоби	
	2.14.1. Антиаритмічні засоби I класу	
	2.14.1.1. Клас I A	
	2.14.1.2. Клас I B	
	2.14.1.3. Клас I C	
	2.14.2. Антиаритмічні препарати II класу	
	2.14.2.1. β -адреноблокатори	
	2.14.3. Антиаритмічні препарати III класу	
	2.14.4. Антиаритмічні препарати IV класу	
	2.14.4.1. Антагоністи кальцієвих каналів	
	2.15. Лікарські засоби, які впливають на згортання крові та функцію тромбоцитів	
	2.15.1. Антикоагулянти прямої дії	
	2.15.1.1. Нефракціонований стандартний гепарин	
	2.15.1.2. Низькомолекулярні фракціоновані гепарини	
	2.15.1.3. Похідні синтетичних пентасхаридів	
	2.15.1.4. Інші антитромботичні засоби	
	2.15.2. Антикоагулянти непрямої дії	
	2.15.2.1. Похідні кумаринів	
	2.15.2.1.1. Похідні монокумаринів	
	2.15.2.1.2. Похідні індандіону	
	2.15.3. Антиагреганти	
	2.15.3.1. Препарати ацетилсаліцилової кислоти	
	2.15.3.2. Похідні тієнопіридину	
	2.15.3.3. Блокатори глікопротеїнових IIb/IIIa рецепторів тромбоцитів	
	2.15.4. Фібринолітики	
	2.16. Гіполіпідемічні лікарські засоби	
	2.16.1. Інгібітори редуктази 3-гідрокси-3-метилглутарил-коензим A (ГМГ-КоА) або статини	
	2.16.2. Похідні фіброєвої кислоти (фібрати)	
	2.16.3. Нікотинова кислота та її похідні	
	2.16.4. Інші засоби	
	2.17. Засоби, що підвищують стійкість міокарда до гіпоксії	
	2.17.1. Енергозабезпечувальні засоби	
	2.17.2. Анаболічні засоби	
	2.17.2.1. Стероїдні анаболічні засоби	
	2.17.2.2. Нестероїдні анаболічні засоби	
	2.18. Засоби, що регулюють кровообіг головного мозку	
	2.18.1. Антитромботичні засоби	
	2.18.1.1. Антиагреганти	
	2.18.1.2. Антикоагулянти (прямої дії) нефракціоновані, стандартні та низькомолекулярні фракціоновані гепарини	
	2.18.1.3. Фібринолітичні засоби	
	2.18.1.4. Інгібітори фібринолізу	
	2.18.2. Блокатори кальцієвих каналів	
	2.18.2.1. Похідні дигідропіридинів (див. також п.2.3.1.)	
	2.18.2.2. Похідні дифенілалкіламінів	
	2.18.3. Міотропні вазодилататори	
	2.18.3.1. Метилксантини, блокатори фосфодіестерази	
	2.18.3.2. Міотропні вазодилататори прямої дії	
	2.18.3.3. Лікарські засоби, які нормалізують функцію нейрональних	

	мембран	
	2.18.4. Препарати рослинного походження	
	2.18.4.1. Препарати барвінолу малого	
	2.18.4.2. Похідні нікотинової кислоти	
	2.18.5. Ноотропні лікарські засоби, похідні ГАМК	
	2.18.6. Білкові гідролізати	
	2.18.7. Амінокислоти	
	2.19. Лікарські засоби, які нормалізують метаболічні процеси у стінці судин	
	2.19.1. Антиоксидантні засоби	
	2.19.1.1. Препарати вітамінів та їх похідних	
	2.19.1.2. α -адреноблокатори, похідні нікотинової кислоти	
	2.19.1.3. Похідні біфлаваноїдів	
	2.19.1.4. Препарати метилксантинів	
	2.19.1.5. Препарати барвінку малого	
	2.19.1.6. Похідні індолу	
	2.19.1.7. Статини	
	2.19.2. Ангіопротектори	
	2.19.3. Антигіпоксантні засоби	
	2.19.3.1. Ноотропні засоби, похідні ГАМК	
	2.19.4. Білкові гідролізати	
	2.20. Блокатори дофамінових та серотонінових рецепторів	
	2.21. Антиадренергічні лікарські засоби	
	2.21.1. Гангліоблокуючі засоби	
	2.21.2. Симпатолітичні засоби	
	2.21.3. Прості препарати беладони	
	2.22. Анальгетики	
	2.22.1. Опіюди	
	2.22.1.1. Природні алкалоїди опію	
	2.22.1.2. Похідні фенілпіперидину	
	2.23. Психолептичні засоби	
	2.23.1. Фенотіазини з аліфатичним боковим ланцюжком	
	2.23.2. Піперидинові похідні	
3.	ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	189-256
	3.1. Препарати для корекції кислотоутворюючої функції шлунка	
	3.1.1. Антациди	
	3.1.1.1. Сполуки алюмінію	
	3.1.1.2. Комбіновані препарати та комплексні сполуки	
	3.1.2. Антагоністи H_2 -рецепторів	
	3.1.3. Інгібітори «протонного насоса»	
	3.1.4. Інші засоби для лікування кислотозалежних захворювань	
	3.2. Препарати, що застосовуються для ерадикації <i>Helicobacter pylori</i>	
	3.2.1. Комбінації для ерадикації <i>Helicobacter pylori</i>	
	3.2.2. Антибактеріальні засоби, що застосовуються для ерадикації <i>Helicobacter pylori</i>	
	3.3. Спазмолітичні засоби	
	3.3.1. Синтетичні антихолінергічні засоби	
	3.3.2. Папаверин та його похідні	
	3.3.3. Спазмолітичні засоби в комбінації з іншими препаратами	
	3.3.4. Препарати красавки (белладонни) та її похідних	
	3.4. Антифлатуленти	
	3.5. Стимулятори перистальтики	
	3.6. Протиблювотні засоби та препарати, що усувають нудоту. Антагоністи серотонінових рецепторів	
	3.7. Гепатопротектори	
	3.7.1. Препарати жовчних кислот	
	3.7.2. Препарати розторопші плямистої	
	3.7.3. Препарати амінокислот	

	3.7.4. Комбіновані препарати	
	3.7.5. Інші гепатотропні препарати. Препарати есенціальних фосфоліпідів	
	3.8. Протівірусні препарати	
	3.8.1. Інтерферони	
	3.8.2. Аналоги нуклеозидів	
	3.8.3. Інші протівірусні препарати	
	3.9. Препарати, що застосовуються для лікування хвороби Коновалова-Вільсона	
	3.10. Жовчогінні засоби	
	3.10.1. Препарати, що мають холекінетичну дію	
	3.10.2. Препарати, що мають холеретичну дію	
	3.10.3. Інші жовчогінні препарати	
	3.11. Проносні засоби	
	3.11.1. Контактні проносні засоби	
	3.11.2. Осмотичні проносні засоби	
	3.12. Антидіарейні препарати	
	3.12.1. Протимікробні засоби, що застосовуються при кишкових інфекціях	
	3.12.2. Ентеросорбенти	
	3.12.2.1. Препарати активованого вугілля	
	3.12.2.2. Інші ентеросорбенти	
	3.12.3. Засоби, що пригнічують перистальтику	
	3.13. Препарати електролітів з вуглеводами. Сольові сполуки для пероральної регідратації	
	3.14. Протизапальні засоби, що застосовуються при захворюваннях кишечника	
	3.14.1. Препарати 5-аміносаліцилової кислоти	
	3.14.2. Кортикостероїди локальної дії	
	3.15. Пробіотики, пребіотики	
	3.15.1. Пробіотики	
	3.15.2. Пребіотики	
	3.16. Засоби, що застосовуються при ожирінні (виключаючи дієтичні продукти)	
	3.16.1. Препарати з периферичним механізмом дії, що застосовуються при ожирінні	
	3.17. Засоби замісної терапії, що застосовуються при розладах травлення, включаючи ферменти	
	3.17.1. Препарати ферментів	
	3.17.2. Комплексні препарати, що містять кислоти та травні ферменти	
	3.18. Засоби, що підвищують апетит	
	3.19. Інші засоби, що впливають на систему травлення і метаболічні процеси	
	3.19.1. Розчини амінокислот	
	3.19.2. Різні речовини, що впливають на систему травлення та метаболізм	
4.	ПУЛЬМОНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ	257-296
	4.1. Бронходилататори	
	4.1.1. Адреностимулятори	
	4.1.1.1. Селективні b2-агоністи	
	4.1.1.1.1. b2-агоністи короткої дії	
	4.1.1.1.2. b2-агоністи прол. дії	
	4.1.1.2. Неселективні b2-агоністи	
	4.1.2. М-холіноблокатори	
	4.1.2.1. М-холіноблокатори короткої дії	
	4.1.2.2. М-холіноблокатори прол. дії	
	4.1.2.3. Комбіновані препарати	

	4.1.3. Ксантини	
	4.1.3.1. Теофілін	
	4.1.3.2. Комбіновані препарати	
	4.1.3.3. Доксофілін	
	4.2. Глюкокортикостероїди	
	4.2.1. Інгаляційні глюкокортикостероїди	
	4.2.2. Системні глюкокортикостероїди	
	4.2.3. Комбіновані препарати	
	4.3. Інші засоби для системного застосування при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів	
	4.3.1. Моноклональні антитіла	
	4.3.1.1. Моноклональні антитіла, що зв'язують імуноглобулін Е	
	4.3.2. Інші засоби	
	4.4. Стабілізатори мембран гладких клітин та блокатори лейкотрієнових рецепторів	
	4.4.1. Стабілізатори мембран гладких клітин	
	4.4.2. Антагоністи лейкотрієнових рецепторів	
	4.5. Стимулятори дихання	
	4.5.1. Дихальні аналептики	
	4.6. Муколітичні засоби	
	4.6.1. Муколітичні засоби прямої дії, або власне муколітики	
	4.6.1.1. Неферментні муколітики	
	4.6.1.2. Ферментні муколітики	
	4.6.2. Муколітики непрямої дії	
	4.6.2.1. Секретолітики	
	4.6.2.2. Мукоурегулятори	
	4.6.2.3. Стимулятори сурфактанту	
	4.6.3. Легеневі сурфактанти	
	4.6.4. Експекторанти	
	4.6.4.1. Експекторанти рефлексорної дії	
	4.6.4.2. Мукокінетики	
	4.6.4.3. Мукогідратанти	
	4.6.4.4. Стимулятори бронхіальних залоз	
	4.6.5. Комбіновані засоби та інші	
	4.7. Протикашльові препарати	
	4.7.1. Наркотичні протикашльові засоби	
	4.7.2. Ненаркотичні протикашльові засоби	
	4.7.3. Комбіновані протикашльові засоби	
	4.8. Антибіотики	
	4.9. Антисептичні засоби	
5.	ПСИХІАТРІЯ, НАРКОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	297-384
	5.1. Засоби, що застосовуються в психіатрії	
	5.1.1. Анксиолітики	
	5.1.2. Антипсихотики	
	5.1.3. Антидепресанти	
	5.1.4. Препарати для лікування деменції	
	5.1.5. Снодійні засоби	
	5.1.6. Протипаркінсонічні засоби	
	5.1.7. Протиепілептичні засоби	
	5.1.8. Нормотиміки (стабілізатори настрою)	
	5.1.9. Інші засоби	
	5.1.10. Препарати для лікування гіперкінетичного розладу у дітей	
	5.2. Засоби, що застосовуються в наркології	
	5.2.1. Психолептичні засоби	
	5.2.1.1. Антипсихотичні засоби	
	5.2.1.2. Анксиолітики	
	5.2.1.3. Снодійні та седативні засоби	

	5.2.2. Засоби для загальної анестезії	
	5.2.3. Засоби, що застосовуються при аддиктивних розладах	
	5.2.3.1. При відмові від паління	
	5.2.3.2. При алкогольній залежності	
	5.2.3.3. При опіоїдній залежності	
	5.2.3.3.1. Препарати для замісної підтримувальної терапії	
	5.2.4. Психоналептики	
	5.2.4.1. Антидепресанти	
	5.2.4.2. Психостимулятори та ноотропні засоби	
	5.2.5. Протиепілептичні засоби	
	5.2.6. Антипаркінсонічні засоби	
	5.2.7. Антидоти	
	5.2.8. Ентеросорбенти	
	5.2.9. Нестероїдні протизапальні засоби	
	5.2.10. Анальгетики	
	5.2.10.1. Опіоїдні анальгетики	
	5.2.10.2. Неопіоїдні анальгетики	
	5.2.11. Вітаміни	
	5.2.12. Інші засоби, що застосовуються в наркології	
6.	НЕВРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	385-412
	6.1. Засоби для лікування запальних хвороб центральної нервової системи	
	6.1.1. Антимікробні засоби	
	6.2. Лікарські засоби для лікування епілепсії	
	6.2.1. Лікарські засоби для лікування епілептичного статусу	
	6.2.2. Лікарські засоби для лікування епілепсії в період між нападами	
	6.3. Лікарські засоби для лікування паркінсонізму та інших екстрапірамідальних розладів	
	6.3.1. Дофамінергічні препарати	
	6.3.2. Агоністи допаміну	
	6.3.3. Антихолінергічні препарати	
	6.3.4. Лікарські засоби, що застосовуються при внутрішньому треморі, хореї, тики та споріднених захворюваннях	
	6.4. Препарати для лікування та профілактики мігрені	
	6.4.1. Лікування гострої мігрені	
	6.4.1.1. Анальгетики	
	6.4.1.2. Нестероїдні протизапальні препарати	
	6.4.1.3. Протиблювотні засоби	
	6.4.1.4. Антигістамінні засоби для системного застосування	
	6.4.1.5. Селективні агоністи серотоніну	
	6.4.1.6. Бета-блокатори	
	6.4.2. Профілактика мігрені	
	6.4.3. Інгібітори зворотнього захоплення серотоніну	
	6.5. Лікарські засоби, які використовуються для лікування розсіяного склерозу	
	6.5.1. Глюкокортикостероїди	
	6.5.2. Імуносупресори	
	6.5.3. Імуномодуючі препарати	
	6.5.4. Міорелаксанти	
	6.5.5. Моноклональні антитіла (селективний імуносупресант)	
	6.5.6. Нейропротектори	
	6.5.7. Засоби, що застосовуються при вестибулярних порушеннях	
	6.6. Засоби для лікування хвороб нервово-м'язового синапсу	
	6.6.1. Парасимпатоміметики	
	6.6.2. Інші лікарські засоби для лікування нервово-м'язового синапсу	
	6.6.3. Міорелаксанти із периферичним механізмом дії	
	6.6.4. Неспецифічна терапія	
	6.6.4.1. Препарати калію	

	6.6.4.2. Антагоністи альдостерону	
	6.6.4.3. Кислота тіюктова	
	6.6.4.4. Комбіновані препарати	
	6.6.5. Імуномодуючі лікарські засоби	
	6.6.5.1. Глюкокортикостероїди	
	6.6.5.2. Імуносупресори	
	6.6.5.3. Імуноглобулін людини нормальний	
	6.7. Лікарські засоби, які використовуються при цереброваскулярних захворюваннях	
	6.7.1. Анти тромботичні препарати	
	6.7.1.1. Інгібітори агрегації тромбоцитів	
	6.7.1.2. Ензими	
	6.7.1.3. Група гепарину	
	6.7.1.3.1. Низькомолекулярні гепарини	
	6.7.2. Селективні блокатори кальцієвих каналів з переважно судинним ефектом	
	6.7.3. Вазоактивні препарати	
	6.7.3.1. Периферичні вазодилататори	
	6.7.3.2. Інші психостимулятори і ноотропи	
	6.7.3.3. Засоби, що застосовуються при вестибулярних порушеннях	
	6.7.3.4. Крово-та плазмозамінні розчини	
	6.7.3.5. Інші системні гемостатики	
	6.7.3.6. Розчини електролітів	
	6.7.4. Нейропротектори	
	6.7.5. Комбіновані препарати	
7.	ЕНДОКРИНОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	413-474
	7.1. Засоби, що застосовуються для лікування цукрового діабету	
	7.1.1. Інсуліни	
	7.1.1.1. Інсуліни та їх аналоги для ін'єкцій короткої тривалості дії	
	7.1.1.2. Інсуліни та аналоги для ін'єкцій середньої тривалості дії	
	7.1.1.3. Комбіновані препарати інсулінів та аналогів для ін'єкцій короткої та середньої тривалості дії	
	7.1.1.4. Інсуліни та аналоги для ін'єкцій тривалої дії	
	7.1.2. Пероральні цукрознижуючі засоби	
	7.1.2.1. Бігуаніди	
	7.1.2.2. Похідні сульфонілсечовини	
	7.1.2.3. Інгібітори альфа-глікозидази	
	7.1.2.4. Тіозолідиндіони (інсулінсенситайзери)	
	7.1.2.5. Комбінації пероральних цукрознижуючих засобів	
	7.1.2.6. Інші цукрознижуючі засоби	
	7.1.3. Інші лікарські засоби, які використовуються при цукровому діабеті	
	7.1.3.1. Інгібітори альдозоредуктази	
	7.1.3.2. Засоби для лікування ожиріння	
	7.1.3.2.1. Лікарські засоби для лікування ожиріння периферичної дії	
	7.1.3.3. Антигіпертензивні засоби	
	7.1.3.4. Засоби для лікування ускладнень цукрового діабету	
	7.2. Засоби для лікування гіпоглікемії	
	7.3. Засоби для лікування захворювань щитоподібної залози	
	7.3.1. Тиреоїдні гормони	
	7.3.2. Анти тиреоїдні засоби	
	7.3.3. Препарати йоду	
	7.3.4. Препарати, що використовуються для симптоматичної терапії захворювань щитоподібної залози	
	7.3.4.1. β -адреноблокатори	
	7.3.4.2. Антиаритмічні препарати	

	7.3.4.3. Серцеві глікозиди	
	7.3.4.4. Седативні препарати	
	7.3.4.5. Сечогінні засоби	
	7.3.4.6. Препарати, що впливають на метаболізм серцевого м'язу	
	7.3.4.7. Препарати, що впливають на метаболізм головного мозку та мозковий кровообіг	
	7.3.4.8. Вітаміни	
	7.3.4.9. Препарати глюкокортикоїдних гормонів для лікування захворювань щитоподібної залози та їх ускладнень	
	7.4. Засоби для лікування захворювань наднирників	
	7.4.1. Глюкокортикоїди	
	7.4.2. Мінералокортикоїди	
	7.5. Засоби для лікування захворювань статевих залоз	
	7.5.1. Жіночі статеві гормони та їх антагоністи	
	7.5.1.1. Естрогени	
	7.5.1.2. Комбіновані препарати	
	7.5.1.3. Антагоністи рецепторів естрогенів	
	7.5.1.4. Селективні модулятори рецепторів естрогенів	
	7.5.1.5. Інгібітори ферментів	
	7.5.1.6. Гестагени	
	7.5.1.7. Антагоністи рецепторів гестагенів	
	7.5.2. Чоловічі статеві гормони та їх антагоністи	
	7.5.2.1. Тестостерон	
	7.5.2.2. Антагоністи рецепторів андрогенів	
	7.5.2.3. Інгібітори ферментів	
	7.5.3. Анаболічні стероїди	
	7.5.4. Засоби із змішаною естроген-гестаген-андрогенною активністю	
	7.6. Засоби для лікування захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи	
	7.6.1. Препарати гормонів гіпоталамуса	
	7.6.1.1. Аналоги гонадотропін-рилізінг гормону (гонадореліна)	
	7.6.1.2. Аналоги соматостатину	
	7.6.1.3. Анти-гонадотропін-рилізінг гормони	
	7.6.2. Препарати гормонів гіпофіза	
	7.6.2.1. Тиротропін	
	7.6.2.2. Соматотропін та аналоги	
	7.6.2.3. Аналоги вазопресину	
	7.6.2.4. Окситоцин та його аналоги	
	7.6.2.5. Гонадотропні гормони	
	7.7. Засоби, що застосовуються для лікування остеопорозу	
	7.7.1. Патогенетична терапія	
	7.7.1.1. Естрогени та естроген-гестагенні засоби	
	7.7.1.2. Селективні модулятори естрогенних рецепторів	
	7.7.1.3. Антипаратиреоїдні засоби	
	7.7.1.4. Бісфосфонати	
	7.7.1.5. Препарати вітаміну D та його аналоги	
	7.7.1.6. Препарати кальцію	
	7.7.1.7. Препарати фтору	
	7.7.1.8. Препарати стронцію	
	7.7.1.9. Анаболічні стероїди	
	7.7.2. Симптоматична терапія	
	7.7.2.1. Анальгетики	
	7.7.2.2. Нестероїдні протизапальні засоби	
	7.7.2.3. Міорелаксанти	
	7.8. Інші препарати, що застосовуються у лікуванні ендокринологічних захворювань	
	7.8.1. Дофаміноміметики	
	7.8.2. Антигонадотропні засоби	

	7.9. Невідкладна допомога при гострих ендокринологічних станах	
	7.9.1. Гіпоглікемічна кома	
	7.9.2. Гіперглікемічна кома	
	7.9.2.1. Гіперглікемічна кетоацидотична кома	
	7.9.2.2. Гіперосмолярна некетоацидотична кома	
	7.9.2.3. Гіперлактацидемічна кома	
	7.9.3. Кома при гострій недостатності наднирникових залоз	
8.	РЕВМАТОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	475-510
	8.1. Лікарські засоби для лікування м'язево-скелетних захворювань суглобів	
	8.2. Імуносупресанти	
	8.3. Структурні аналоги фолієвої кислоти	
	8.4. Алкілюючі сполуки	
	8.5. Протималярійні препарати	
	8.6. Біологічні агенти	
	8.6.1. Інгібітори фактору некрозу пухлин α (ФНП- α)	
	8.6.2. Анти-CD-20-агенти	
	8.6.3. Імуносупресори на основі моноклональних антитіл	
	8.7. Засоби, що впливають на опорно-руховий апарат	
	8.7.1. Нестероїдні протизапальні та протиревматичні засоби	
	8.7.1.1. Похідні оцтової кислоти та споріднені сполуки	
	8.7.1.2. Похідні пропіонової кислоти	
	8.7.1.3. Оксиками	
	8.7.1.4. Фенамати (препарати мефенамінової кислоти)	
	8.7.1.5. Коксиби	
	8.7.1.6. Інші нестероїдні протизапальні/протиревматичні засоби	
	8.7.1.7. Специфічні протиревматичні засоби	
	8.7.1.8. Інші протизапальні засоби	
	8.7.2. Засоби, що застосовуються для лікування подагри	
	8.7.3. Засоби, що впливають на структуру та мінералізацію кісток	
	8.7.3.1. Бісфосфонати	
	8.7.3.2. Стронцію ранелат	
	8.7.3.3. Препарати вітаміну Д	
	8.7.3.4. Препарати кальцію	
	8.7.3.5. Препарати кальцитоніну	
	8.7.3.6. Препарати, які нормалізують функцію хрящової тканини	
	8.7.4. Селективні модулятори естрогенових рецепторів	
	8.7.5. Інші засоби, які застосовуються для лікування опорно-рухового апарату	
	8.8. Анальгетики	
	8.8.1. Опіюїди	
	8.8.2. Інші анальгетики та антипіретики	
	8.8.3. Аніліди	
	8.9. Глюкокортикостероїди для системного застосування	
	8.10. Міорелаксанти	
	8.10.1. Міорелаксанти з центральним механізмом дії	
	8.10.2. Інші міорелаксанти центральної дії	
	8.11. Ферменти. Трипсин, комбінації	
	8.12. Інші засоби, що застосовуються при патології опорно-рухового апарата	
9.	ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	511-564
	9.1. Засоби для зовнішнього застосування у дерматології	
	9.1.1. Глюкокортикостероїди для зовнішнього застосування	
	9.1.2. Антибактеріальні засоби для топічного застосування	
	9.1.3. Протигрибкові засоби для топічного застосування	
	9.1.4. Антисептичні та інсектицидні засоби	
	9.1.4.1. Антисептичні та дезінфікуючі засоби. Засоби для очищення шкіри	
	9.1.4.2. Інсектицидні засоби	

	9.2. Засоби для лікування псоріазу	
	9.2.1. Засоби для системного застосування. Імунодепресанти (лікарські засоби, що впливають на імунну відповідь)	
	9.2.2. Засоби для місцевого застосування	
	9.2.3. Лікарські засоби, що можуть застосовуватись для лікування псоріатичного артрити	
	9.3. Топічні місцеві анестетики та засоби проти свербіж	
	9.3.1. Антигістамінні засоби для топічного застосування	
	9.3.2. Анестетики для топічного застосування	
	9.4. Засоби для лікування педикульозу та корости	
	9.5. Лікарські засоби для лікування вугрів та розацеа	
	9.5.1. Засоби для зовнішнього застосування	
	9.5.1.1. Бензоїл пероксид та азелаїнова кислота	
	9.5.1.2. Антибактеріальні засоби	
	9.5.1.3. Ретиноїди	
	9.5.1.4. Інші препарати	
	9.5.2. Засоби для системного застосування	
	9.5.2.1. Антибіотики	
	9.5.2.2. Ретиноїди	
	9.5.2.3. Гормональні препарати	
	9.6. Засоби із захисною та пом'якшувальною дією	
	9.6.1. Засоби із захисною дією	
	9.6.2. Засоби із пом'якшувальною дією	
	9.7. Лікувальні шампуні та інші засоби для лікування патологічних станів волосистої частини голови	
	9.8. Топічні засоби для покращення місцевого кровообігу	
	9.9. Засоби для лікування сифілісу	
	9.9.1. Пеніциліни, що чутливі до дії бета-лактамаз	
	9.9.2. Тетрацикліни	
	9.9.3. Макроліди	
	9.9.4. Антибіотики групи цефалоспоринів	
	9.10. Засоби для лікування гонореї	
	9.10.1. Пеніциліни, що чутливі до дії бета-лактамаз	
	9.10.2. Пеніциліни широкого спектру дії	
	9.10.3. Антибіотики групи цефалоспоринів	
	9.10.4. Інші антибактеріальні препарати	
	9.10.5. Фторхіноліни	
	9.10.6. Тетрацикліни	
	9.10.7. Макроліди	
	9.11. Засоби для лікування неускладненої урогенітальної хламідійної інфекції (та інших негонокових та неспецифічних урогенітальних інфекцій)	
	9.11.1. Тетрацикліни	
	9.11.2. Фторхіноліни	
	9.11.3. Макроліди	
	9.11.4. Лінкозаміди	
	9.12. Засоби для лікування урогенітальної трихомонадної інфекції (трихомоніазу)	
	9.13. Засоби для лікування генітальної герпетичної інфекції	
	9.14. Засоби для лікування папіломавірусної інфекції геніталій	
10.	АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА РЕАНІМАТОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	565-622
	10.1. Засоби загальної анестезії (загальні анестетики)	
	10.1.1. Інгаляційні анестетики	
	10.1.1.1. Етери	
	10.1.1.2. Галогенізовані вуглеводні	
	10.1.1.3. Інші центральні анестетики	
	10.1.2. Неінгаляційні анестетики	

	10.1.2.1. Барбітурати	
	10.1.2.2. Інші неінгаляційні анестетики	
	10.1.2.3. Похідні бензодіазепіну	
	10.2. Засоби для місцевої анестезії (місцеві анестетики)	
	10.2.1. Етери амінобензойної кислоти	
	10.2.2. Аміді	
	10.3. Анальгетичні засоби	
	10.3.1. Опіюди	
	10.3.1.1. Природні алкалоїди опію	
	10.3.1.2. Інші опіюди	
	10.3.2. Похідні фенілпіперидину	
	10.3.3. Похідні орипавіну	
	10.3.4. Похідні морфінану	
	10.3.5. Похідні піразолону	
	10.4. Міорелаксанти з центральним механізмом дії	
	10.4.1. Похідні хіноліну	
	10.4.2. Інші препарати четвертинного амонію	
	10.4.3. Інші міорелаксанти	
	10.5. Кровозамінники та перфузійні розчини	
	10.5.1. Білкові фракції крові	
	10.5.2. Препарати декстрану	
	10.5.3. Препарати полівінілпіролідону	
	10.5.4. Препарати желатину	
	10.5.5. Препарати гідроксиетильованого крохмалю	
	10.5.6. Електроліти	
	10.5.7. Електроліти у комбінації з іншими препаратами	
	10.6. Розчини для парентерального живлення	
	10.6.1. Амінокислоти	
	10.6.2. Жирові емульсії	
	10.6.3. Вуглеводи	
	10.6.4. Комбіновані розчини	
	10.7. Розчини осмотичних діуретиків	
	10.8. Засоби сорбційної терапії	
	10.8.1. Ентеросорбенти	
11.	АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	623-668
	11.1. Протимікробні та антисептичні засоби	
	11.1.1. Антибіотики	
	11.1.2. Похідні хіноліну	
	11.1.3. Похідні імідазолу	
	11.1.4. Препарати для лікування протозойних інфекцій	
	11.1.5. Інші антимікробні та антисептичні засоби	
	11.2. Засоби, що підвищують тонус та скорочувальну активність міометрію	
	11.2.1. Алкалоїди ріжків	
	11.2.2. Простагландини	
	11.3. Засоби, що пригнічують скоротливу активність матки	
	11.4. Контрацептиви для місцевого застосування	
	11.4.1. Внутрішньоматкові контрацептиви	
	11.4.2. Вагінальні контрацептиви	
	11.5. Інші засоби, що застосовуються в гінекології	
	11.5.1. Інгібітори пролактину	
	11.5.2. Інші засоби, що застосовуються в гінекології	
	11.6. Гормони статевих залоз та препарати, що застосовуються при патології статеві системи	
	11.6.1. Гормональні контрацептиви для системного застосування. Гестагени	
	11.6.2. Естрогени	
	11.6.2.1. Прості препарати природних та напівсинтетичних	

	естрогенів	
	11.6.2.2. Прості препарати синтетичних естрогенів	
	11.6.3. Гестагени	
	11.6.3.1. Похідні прегнену	
	11.6.3.2. Похідні прегнадієну	
	11.6.3.3. Похідні естрену	
	11.6.4. Гонадотропіни та інші стимулятори	
	11.6.4.1. Гонадотропні гормони	
	11.6.4.2. Синтетичні стимулятори овуляції	
	11.6.5. Антиандрогени. Прості препарати антиандрогенів	
	11.6.6. Інші статеві гормони та засоби, що впливають на статеву систему	
	11.6.6.1. Антигонадотропні засоби та подібні препарати	
	11.6.6.2. Антигестагенні засоби	
	11.7. Аналоги гонадотропін-релізінг гормона	
	11.8. Анти-гонадотропін-релізінг гормони	
	11.9. Гормони задньої долі гіпофіза	
	11.9.1. Аналоги вазопресину	
	11.9.2. Окситоцин та його аналоги	
	11.10. Розчин для іригацій	
	11.11. Вакцини для профілакти захворювань, що викликаються папіломавірусною інфекцією	
12.	УРОЛОГІЯ, АНДРОЛОГІЯ, СЕКСОПАТОЛОГІЯ, НЕФРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	669-710
	12.1. Урологія. Лікарські засоби	
	12.1.1. Засоби для лікування запальних інфекційних захворювань нирки	
	12.1.1.1. Антибактеріальні засоби системного застосування	
	12.1.1.1.1. Аміноглікозиди	
	12.1.1.1.2. Глікопептиди	
	12.1.1.1.3. Карбопенєми	
	12.1.1.1.4. Макроліди, лінкозаміди, стрептограміни	
	12.1.1.1.5. Бета-лактамі антибіотики	
	12.1.1.1.6. Тетрацикліни	
	12.1.1.1.7. Цефалоспорини	
	12.1.1.1.8. Хінолони	
	12.1.1.1.9. Фторхінолони	
	12.1.1.1.10. Нітрофурані	
	12.1.1.2. Противірусні засоби	
	12.1.1.3. Протигрибкові засоби для системного застосування	
	12.1.1.4. Антисептичні та дезінфікуючі засоби	
	12.1.1.5. Антимікробні засоби інших груп	
	12.1.1.6. Нестероїдні протизапальні засоби	
	12.1.1.7. Засоби, що діють на мікобактерії	
	12.1.2. Засоби для лікування сечокам'яної хвороби	
	12.1.2.1. Засоби, що сприяють чи гальмують утворення сечових конкрементів	
	12.1.2.2. Анальгетичні засоби	
	12.1.2.3. Спазмолітичні засоби	
	12.1.2.4. М-холіноблокатори	
	12.1.2.5. Нестероїдні протизапальні засоби	
	12.1.3. Засоби для лікування доброякісної гіперплазії передміхурової залози	
	12.1.3.1. Альфа ¹ -адреноблокатори	
	12.1.3.2. Інгібітори 5-альфа-редуктази	
	12.1.4. Засоби для лікування раку нирки	
	12.1.5. Засоби для лікування раку сечового міхура	
	12.1.6. Засоби для лікування раку передміхурової залози	

	12.1.6.1. Гормональні препарати та їх аналоги	
	12.1.7. Засоби для лікування раку яєчка	
	12.1.8. Засоби для лікування раку статевого члена	
	12.1.9. Засоби для лікування функціональних нейрогенних порушень сечовипускання	
	12.1.9.1. Вегетотропні лікарські засоби	
	12.1.9.1.1. Антихолінергічні засоби	
	12.1.9.1.2. Холіноміетики	
	12.1.9.1.3. Антагоністи альфа-адренергічних рецепторів	
	12.1.9.2. Міотропні релаксанти	
	12.1.9.3. Міорелаксанти центральної дії	
	12.1.9.4. Трициклічні антидепресанти	
	12.1.9.5. Антидіуретичний гормон	
	12.1.10. Засоби для лікування порушень видільної функції нирки	
	12.1.11. Засоби, що впливають на згортання крові	
	12.1.12. Інші фармакотерапевтичні групи лікарських засобів, що застосовуються в урології	
	12.2. Андрологія, сексопатологія. Лікарські засоби	
	12.2.1. Протимікробні та антисептичні засоби	
	12.2.1.1. Антибіотики	
	12.2.1.2. Похідні хіноліну	
	12.2.1.3. Похідні імідазолу	
	12.2.1.4. Інші антимікробні та антисептичні засоби	
	12.2.2. Інші засоби, що застосовуються в андрології	
	12.2.2.1. Інгібітори пролактину	
	12.2.3. Протизапальні засоби	
	12.2.4. Гормони статевих залоз та препарати, що застосовуються при патології статеві системи	
	12.2.4.1. Андростенон та його похідні	
	12.2.4.2. Гонадотропні гормони	
	12.2.5. Антиандрогени	
	12.2.6. Інші статеві гормони та засоби, що впливають на статеву систему	
	12.2.7. Препарати для стимуляції статеві дисфункції	
	12.2.7.1. Адаптогени	
	12.2.7.2. Біостимулятори	
	12.2.7.3. Вітаміни	
	12.2.7.4. Психогенні стимулятори	
	12.2.8. Засоби для інтракавернозної терапії	
	12.2.9. Засоби, що використовуються для терапії передчасного сім'явиверження	
	12.2.10. Засоби для лікування еректильної дисфункції	
	12.2.11. Препарати для лікування доброякісної гіперплазії передміхурової залози	
	12.2.11.1. Альфа адреноблокатори	
	12.2.11.2. Інгібітори 5-альфаредуктази	
	12.3. Нефрологія. Лікарські засоби	
	12.3.1. Антибактеріальні засоби	
	12.3.1.1. Похідні фторхінолону	
	12.3.1.2. Цефалоспорины	
	12.3.1.3. Похідні нітрофурантоїну	
	12.3.1.4. Похідні сульфаметоксазолу і триметаприму	
	12.3.1.5. Препарати групи пеніциліну	
	12.3.1.6. Аміноглікозиди	
	12.3.1.7. Макроліди	
	12.3.1.8. Протигрибкові засоби	
	12.3.2. Антикоагулянти	

	12.3.2.1. Антикоагулянти прямої дії	
	12.3.2.2. Периферичні вазодилататори	
	12.3.2.3. Похідні синтетичних пентасхаридів	
	12.3.2.4. Антикоагулянти непрямої дії	
	12.3.2.4.1. Похідні кумаринів	
	12.3.2.4.2. Похідні індандіону	
	12.3.2.5. Антиагреганти	
	12.3.2.6. Фібринолітичні засоби	
	12.3.2.7. Антитромбічні засоби	
	12.3.3. Діуретики	
	12.3.3.1. Високоактивні діуретики	
	12.3.3.2. Тіазидні діуретики	
	12.3.3.3. Нетіазидні діуретики	
	12.3.3.4. Калійзберігаючі діуретики	
	12.3.4. Спазмолітики	
	12.3.4.1. Синтетичні спазмолітики та антихолінергічні засоби	
	12.3.4.2. Нестероїдні протизапальні та протиревматичні засоби	
	12.3.4.3. Аналгетики та антипіретики, аналіди	
	12.3.4.4. Мінеральні комбінації	
	12.3.5. Імуносупресанти	
	12.3.5.1. Неселективні, загальної дії	
	12.3.5.1.1. Алкілюючи сполуки	
	12.3.5.1.2. Антиметаболіти	
	12.3.5.2. Селективні	
	12.3.6. Протималярійні препарати	
	12.3.7. Біологічні агенти.	
	12.3.7.1. Анти СД –20 - агенти	
	12.3.8. Кортикостероїди для системного застосування	
	12.3.9. Антигіпертензивні лікарські засоби	
	12.3.9.1. Інгібітори ангіотензинперетворюючого фермента (АПФ)	
	12.3.9.2. Блокатори рецепторів ангіотензину II, комбіновані препарати	
	12.3.9.3. Блокатори кальцієвих каналів	
	12.3.9.3.1. Дигідропіридинові похідні	
	12.3.9.3.2. Бензодіазепіни, комбіновані	
	12.3.9.4. β-адреноблокатори	
	12.3.9.4.1. Неселективні β-адреноблокатори	
	12.3.9.4.2. Комбіновані α- і β-адреноблокатори	
	12.3.9.5. Антигіпертензивні лікарські засоби центральної дії	
	12.3.9.5.1. Агоністи центральних α-адреноблокаторів	
	12.3.9.5.2. Селективні α-адреноблокатори	
	12.3.10. Гіполіпідемічні лікарські засоби	
	12.3.10.1. Інгібітори редуктази 3-гідрокси-3-метилглутарилкоензиму А, або статини	
	12.3.10.2. Похідні нікотинової кислоти	
	12.3.11. Лікарські засоби, що нормалізують процеси у стінці судин	
	12.3.11.1. Антиоксиданти	
	12.3.11.2. α-адреноблокатори	
	12.3.11.2.1. Похідні нікотинової кислоти	
	12.3.11.2.2. Похідні біфлавановидів	
	12.3.11.2.3. Похідні метилксантинів	
	12.3.11.2.4. Похідні барвінку малого	
	12.3.11.2.5. Похідні індолу	
	12.3.11.3. Ангіопротектори	
	12.3.12. Препарати вітаміну D та його аналоги	
	12.3.13. Антианемічні засоби	
	12.3.13.1. Еритропоетини	

	12.3.13.2. Вітаміни	
	12.3.13.3. Препарати заліза	
13.	ГЕМАТОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	711-748
	13.1. Антианемічні засоби	
	13.1.1. Препарати заліза	
	13.1.1.1. Препарати двовалентного заліза для перорального застосування	
	13.1.1.2. Препарати трьохвалентного заліза для перорального застосування	
	13.1.1.3. Комплексні препарати, що містять залізо та фолієву кислоту	
	13.1.1.4. Препарати заліза у комбінації із різними сполуками	
	13.1.2. Препарати вітаміну B12 і фолієвої кислоти	
	13.1.2.1. Вітамін B12 (ціанокобаламін та його аналоги)	
	13.1.2.2. Фолієва кислота та її похідні	
	13.1.3. Інші антианемічні засоби	
	13.2. Цитостатичні засоби	
	13.3. Моноклональні антитіла	
	13.4. Імуномодуючі засоби	
	13.5. Імуносупресивні засоби	
	13.6. Стимулятори гранулоцитопоезу	
	13.7. Гемостатичні засоби	
	13.7.1. Компоненти та препарати крові	
	13.7.2. Препарати вітаміну К	
	13.7.3. Препарат вітаміну С	
	13.7.4. Інші гемостатичні засоби системного застосування	
	13.7.5. Інгібітори фібринолізу	
	13.7.5.1. Амінокислоти	
	13.7.5.2. Інгібітори протеїназ	
	13.8. Антитромботичні засоби	
	13.8.1. Антикоагулянти	
	13.8.1.1. Антагоністи вітаміну К	
	13.8.1.2. Нефракціонований гепарин	
	13.8.1.3. Низькомолекулярні гепарини	
	13.8.1.4. Похідні синтетичних пентасахаридів	
	13.8.1.5. Інші антитромботичні засоби	
	13.8.2. Антиагреганти	
	13.8.3. Фібринолітики	
14.	НЕОНАТОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	749-770
	14.1. Антимікробні засоби	
	14.1.1. Антибіотики	
	14.1.1.1. Пеніциліни	
	14.1.1.2. Цефалоспорини	
	14.1.1.3. Аміноглікозиди	
	14.1.1.4. Глікопептиди	
	14.1.1.5. Лінкозаміни	
	14.1.1.6. Оксазолідини	
	14.1.1.7. Інші антибіотики	
	14.1.2. Протигрибкові засоби	
	14.1.3. Протівірусні засоби	
	14.1.4. Інші антимікробні засоби	
	14.2. Анестезуючі засоби	
	14.2.1. Анестезуючі засоби загальної дії	
	14.3. Анальгетики та неспецифічні протизапальні засоби	
	14.4. Протисудомні та протиепілептичні препарати	
	14.5. Гормональні препарати	
	14.5.1. Інсуліни короткої дії	

	14.6. Діуретики	
	14.7. Препарати для парентерального живлення	
	14.8. Розчини електролітів	
	14.9. Серцево-судинні препарати	
	14.9.1. Адреноміметики	
	14.9.2. Допамінергічні агоністи	
	14.9.3. Серцеві глікозиди	
	14.9.4. Блокатори кальцієвих каналів	
	14.9.5. Блокатори М-холінорецепторів	
	14.10. Препарати коагуляційної дії	
	14.10.1. Синтетичний аналог вітаміну К	
	14.10.2. Інгібітор фібрinolізу	
	14.10.3. Антикоагулянт прямої дії	
	14.10.4. Антидоти гепарину	
	14.11. Препарати крові, плазми та плазмозамінники	
	14.12. Вітаміни	
	14.13. Засоби еритропоетичної дії	
	14.14. Засоби лейкопоетичної дії	
	14.15. Засоби для лікування захворювань шлунково-кишкового тракту	
	14.15.1. Ферментні препарати	
	14.15.2. Інші засоби	
	14.15.3. Антацидні препарати	
	14.16. Засоби для пероральної регідратації	
	14.17. Замісна сурфактантна терапія	
	14.18. Пробіотики	
	14.19. Препарати ноотропної дії	
	14.20. Антидоти	
	14.21. Препарати метаболічної дії	
	14.22. Офтальмологічні препарати	
	14.23. Муколітичні препарати	
	14.24. Курареподібні препарати	
15.	ОФТАЛЬМОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	771-796
	15.1. Протимікробні засоби	
	15.1.1. Антибактеріальні засоби	
	15.1.1.1. Антибіотики	
	15.1.1.2. Сульфаніламід	
	15.1.1.3. Інші засоби	
	15.1.2. Протигрибкові засоби	
	15.1.3. Протівірусні засоби	
	15.2. Протизапальні засоби	
	15.2.1. Глюкокортикоїди	
	15.2.2. Нестероїдні протизапальні засоби	
	15.2.3. Комбіновані антибактеріальні засоби	
	15.3. Протиглаукомні засоби	
	15.3.1. Засоби, що покращують відтік внутрішньоочної рідини	
	15.3.1.1. Холіноміметики	
	15.3.1.2. Препарати простагландинів	
	15.3.2. Засоби, що пригнічують продукцію внутрішньоочної рідини	
	15.3.2.1. β-адреноблокатори	
	15.3.2.2. Інгібітори карбоангідази	
	15.4. Мідріатичні та цитоплегічні засоби	
	15.4.1. М-холіноблокатори	
	15.4.2. Адреноміметики	
	15.5. Деконгестанти та протиалергічні засоби	
	15.5.1. Антигістаміні засоби (H1-блокатори)	
	15.5.2. Стабілізатори мембран опасистих клітин	
	15.5.3. Судинозвужуючі засоби	

	15.6. Місцеві анестетики	
	15.7. Інші лікарські засоби, що використовуються для лікування очних хвороб	
	15.7.1. Стимулятори регенерації рогівки	
	15.7.2. Зволожуючі та в'язучі очні засоби (штучні сльози)	
	15.7.3. Засоби, що застосовуються при катаракті	
	15.7.4. Інші лікарські засоби, які використовуються в офтальмології	
16.	ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	797-828
	16.1. Засоби, що застосовуються при захворюваннях вуха	
	16.1.1. Засоби для видалення сірчаної пробки	
	16.1.2. Засоби для лікування зовнішнього отиту	
	16.1.2.1. Препарати з в'язучою, протизапальною, знеболюючою та припікаючою дією	
	16.1.2.2. Комбінації глюкокортикоїдів з антибактеріальними або протигрибковими засобами	
	16.1.2.3. Антибактеріальні та антисептичні засоби	
	16.1.2.4. Протигрибкові засоби	
	16.1.2.5. Комбінації протигрибкових, антибактеріальних засобів, місцевих анестетиків та глюкокортикоїдів	
	16.1.3. Засоби для лікування середнього отиту	
	16.1.4. Засоби для лікування кохлеовестибулярних розладів	
	16.2. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях носа та навколоносових синусів	
	16.2.1. Засоби для лікування ринітів та синуситів	
	16.2.1.1. Препарати для місцевого застосування	
	16.2.1.1.1. Антибактеріальні препарати для місцевого застосування	
	16.2.1.1.2. Комбінації антибактеріальних засобів з глюкокортикоїдами та адреноміметиками	
	16.2.1.1.3. Симпатоміметики для місцевого застосування	
	16.2.1.1.3.1. Прості препарати	
	16.2.1.1.3.2. Симпатоміметики у комбінації з іншими препаратами	
	16.2.1.1.4. Антигістамінні засоби для місцевого застосування	
	16.2.1.1.5. Глюкокортикоїди для місцевого застосування	
	16.2.1.1.6. Стабілізатори мембран опасистих клітин	
	16.2.1.1.7. Засоби елімінаційної терапії при захворюваннях носа	
	16.2.1.2. Препарати для системного застосування	
	16.2.1.2.1. Симпатоміметики для системного застосування та їх комбінації з H1-блокаторами	
	16.2.1.2.2. Антигістамінні засоби	
	16.2.1.2.3. Глюкокортикоїди для системного застосування	
	16.2.1.2.4. Протизапальні засоби	
	16.2.1.2.5. Імуномодулятори	
	16.2.2. Засоби для лікування поліпозної риносинусопатії	
	16.2.3. Засоби для лікування носової кровотечі	
	16.2.4. Засоби для лікування атрофічного риніту	
	16.3. Лікарські засоби, що застосовуються при захворюваннях глотки	
	16.3.1. Антисептичні засоби	
	16.3.1.1. Прості антисептичні засоби	
	16.3.1.2. Комбіновані антисептичні засоби	
	16.3.2. Рослинні та гомеопатичні препарати	
	16.3.3. Муколітичні засоби	
	16.3.4. Інші засоби	
	16.4. Засоби, що застосовуються при захворюваннях гортані	
	16.4.1. Засоби для лікування ларингіту	

	16.4.2. Засоби для лікування набряку гортані	
17.	ПРОТИМІКРОБНІ ТА АНТИГЕЛЬМІНТНІ ЗАСОБИ	829-986
	17.1. Принципи раціонального використання протимікробних (антимікробних) засобів	
	17.1.1. Принципи застосування протимікробних засобів у лікарській установі	
	17.1.2. Загальні принципи вибору протимікробних засобів	
	17.2. Антибактеріальні засоби	
	17.2.1. β -лактамні антибіотики	
	17.2.1.1. Пеніциліни	
	17.2.1.2. Цефалоспорини	
	17.2.1.3. Карбапенеми	
	17.2.2. Тетрацикліни	
	17.2.3. Аміноглікозиди	
	17.2.4. Макроліди	
	17.2.5. Лінкозаміди	
	17.2.6. Глікопептиди	
	17.2.7. Оксазолідинони	
	17.2.8. Інші антибіотики	
	17.2.9. Нітроїмідазоли	
	17.2.10. Сульфаніламід і триметоприм	
	17.2.11. Хінолони	
	17.2.12. Нітрофурани	
	17.3. Протитуберкульозні засоби	
	17.3.1. Протитуберкульозні препарати I ряду	
	17.3.2. Протитуберкульозні препарати II ряду	
	17.3.3. Фторхінолони	
	17.3.4. Комбіновані протитуберкульозні засоби	
	17.4. Протигрибкові засоби	
	17.4.1. Полієнові антибіотики	
	17.4.2. Імідазоли	
	17.4.3. Триазоли	
	17.5. Протівірусні засоби	
	17.5.1. Засоби, що застосовуються для профілактики та лікування грипу	
	17.5.2. Засоби, що застосовуються для лікування герпетичних інфекцій	
	17.5.2.1. Засоби, що застосовуються для лікування інфекцій, викликаних вірусами ВПГ і ВВЗ	
	17.5.2.2. Засоби, що застосовуються для лікування ЦМВ-інфекції	
	17.5.3. Засоби, що застосовуються для лікування ВІЛ-інфекції (протиретровірусні засоби – ПРВЗ)	
	17.5.3.1. Нуклеозидні інгібітори зворотної транскриптази ВІЛ (НІЗТ)	
	17.5.3.2. Ненуклеозидні інгібітори зворотної транскриптази ВІЛ (ННІЗТ)	
	17.5.3.3. Інгібітори ВІЛ-протеаз (ІВП)	
	17.5.3.4. Інгібітори інтегрази	
	17.5.4. Засоби, що застосовуються при геморагічній лихоманці з нирковим синдромом (ГЛНС) та Крим-Конго геморагічній лихоманці	
	17.6. Протипротозойні засоби	
	17.6.1. Засоби для лікування та профілактики малярії	
	17.6.2. Засоби для лікування амебіази	
	17.6.3. Засоби для лікування трихомонази	
	17.6.4. Засоби для лікування токсоплазмозу	
	17.6.5. Засоби для лікування лямбліозу	
	17.6.6. Засоби для лікування лейшманіозу	
	17.7. Антигельмінтні засоби	
	17.7.1. Засоби, що застосовуються при трематодозах	
	17.7.2. Засоби, що застосовуються при нематодозах	

	17.7.2.1. Ентеробіоз	
	17.7.2.2. Аскаридоз, трихоцефальоз, анкілостомідоз, некатороз	
	17.7.2.3. Дірофіляріоз, токсокароз, трихінельоз, стронгілоїдоз	
	17.7.2.4. Дракункульоз	
	17.7.3. Засоби, що застосовуються при цестодозах	
	17.7.3.1. Гіменолепідоз, теніоз, теніархоз, діфілоботріоз.	
	17.7.3.2. Ехінококоз (основний метод лікування – хірургічний)	
	17.7.3.3. Цистіцеркоз (основний метод лікування – хірургічний)	
	17.7.3.4. Інші цестодози	
	17.8. Загальні принципи вибору антибіотиків в лікуванні пневмонії	
18.	ІМУНОМОДУЛЯТОРИ ТА ПРОТИАЛЕРГІЧНІ ЗАСОБИ	987-1048
	18.1. Імуномодулятори	
	18.1.1. Імуноглобуліни	
	18.1.1.1. Загальні	
	18.1.1.2. Специфічні	
	18.1.2. Цитокіни	
	18.1.2.1. Інтерферони	
	18.1.2.1.1. Природні сполуки	
	18.1.2.1.2. Рекombінантні сполуки	
	18.1.2.2. Фактори росту	
	18.1.2.2.1. Рекombінантні сполуки	
	18.1.2.3. Інтерлейкіни	
	18.1.2.3.1. Рекombінантні сполуки	
	18.1.3. Індуктори інтерферонів	
	18.1.3.1. Природні сполуки	
	18.1.3.2. Синтетичні сполуки	
	18.1.4. Препарати тимічного походження	
	18.1.4.1. Природні сполуки	
	18.1.4.2. Синтетичні сполуки	
	18.1.5. Інші препарати	
	18.1.6. Препарати бактеріального походження	
	18.1.7. Препарати тваринного походження	
	18.1.8. Препарати рослинного походження	
	18.1.9. Синтетичні імуномодулятори	
	18.1.9.1. Низькомолекулярні	
	18.1.9.2. Високомолекулярні	
	18.1.10. Вітаміни, мінерали	
	18.1.11. Інші	
	18.2. Імуносупресори	
	18.2.1. Глюкортикостероїди	
	18.2.1.1. Системні	
	18.2.1.2. Топічні	
	18.2.2. Природні сполуки	
	18.2.3. Синтетичні сполуки	
	18.2.4. Імуносупресори на основі моноклональних антитіл	
	18.3. Протиалергічні засоби	
	18.3.1. Антигістамінні препарати	
	18.3.1.1. Антигістамінні препарати I покоління	
	18.3.1.2. Антигістамінні препарати II покоління	
	18.3.1.3. Місцеві селективні антигістамінні препарати	
	18.3.2. Стабілізатори мембран тканинних та циркулюючих базофілів	
	18.3.3. Антагоністи лейкотрієнових рецепторів	
	18.3.4. Глюкокортикостероїди	
	18.3.4.1. ГК для системного застосування	
	18.3.4.2. ГК місцевої дії	
	18.3.4.2.1. Інгаляційні	
	18.3.4.2.2. Назальні	

	18.3.4.2.3. Зовнішні і кон'юнктивальні форми	
	18.3.5. Імуносупресори	
	18.3.5.1. Системні	
	18.3.5.2. Зовнішні	
	18.3.6. Препарати для проведення специфічної імунотерапії	
	18.3.6.1. Стандартні	
19.	ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ	1049-1146
	19.1. Антинеопластичні засоби	
	19.1.1. Алкілюючі засоби	
	19.1.2. Антиметаболіти	
	19.1.3. Препарати рослинного походження, в т.ч. напівсинтетичні	
	19.1.4. Цитотоксичні антибіотики	
	19.1.5. Сполуки платини	
	19.1.6. Моноклональні антитіла	
	19.1.7. Інгібітори протеїнази	
	19.1.8. Інші антинеопластичні засоби	
	19.2. Лікарські засоби, що використовуються для гормональної терапії злоякісних новоутворень	
	19.2.1. Гормони та їх аналоги	
	19.2.1.1. Прогестерони	
	19.2.1.2. Аналоги гонадотропін-рилізінг гормону	
	19.2.2. Антагоністи гормонів та подібні лікарські засоби	
	19.2.2.1. Антиестрогени	
	19.2.2.2. Антиандрогени	
	19.2.2.3. Інгібітори ферментів	
	19.3. Імуномодуючі засоби	
	19.3.1. Колонієстимулюючі фактори	
	19.3.2. Інтерферони	
	19.3.3. Інтерлейкіни	
	19.3.4. Глюкокортикостероїди	
	19.3.5. Вакцини, що застосовуються для профілактики і лікування злоякісних новоутворень	
	19.4. Інші імуносупресанти	
	19.5. Засоби супроводу, що застосовуються в онкології	
20.	ВІТАМІНИ ТА МІНЕРАЛИ	1147-1156
	Додаток 1. Правила виписування рецептів та вимог – замовлень на лікарські засоби і виробу медичного призначення (наказ МОЗ України від 19.07.2005 № 360 “Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20.07.2005 за № 782/11062).	1157-1162
	Додаток 2. Взаємодія лікарських засобів	1163-1234
	Додаток 3. Особливості застосування ЛЗ у жінок в період вагітності та в період лактації	1235-1269
	Додаток 4. Особливості застосування ЛЗ при недостатності функції внутрішніх органів (печінки, нирок, серцево-судинної і дихальної систем)	1270-1326
	Додаток 5. Особливості застосування і обмеження у дітей та осіб похилого та старечого віку	1327-1359
	Додаток 6. Попереджувальна інформація, скерована на медичний персонал та пацієнта, щодо медичного застосування лікарських засобів	1360-1532
	Додаток 7. Післяреєстраційний нагляд за побічними реакціями та відсутністю ефективності лікарських засобів	1533-1536
	Додаток 8. Формуляр лікарських засобів для надання хоспісної та паліативної допомоги	1537-1578
	Додаток 9. Законодавча база формулярної системи в Україні	1579-1580
	Додаток 10. Формуляр для первинної медичної допомоги	1581-1596

ВСТУП

Четвертий випуск Державного формуляра лікарських засобів (далі - Державний формуляр) спрямований на подальший розвиток в Україні формулярної системи лікарських засобів (далі - ЛЗ). Нещодавно внесені зміни до Основ законодавства України про охорону здоров'я (ст.14-1), трактують лікарський формуляр, тобто перелік зареєстрованих в Україні лікарських засобів, що включає ліки з доведеною ефективністю, допустимим рівнем безпеки, використання яких є економічно прийнятним, як **складову систему галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я**.

Перегляд та оновлення Державного формуляра здійснюється відповідно до рекомендацій ВООЗ щодо створення національного формуляру, які реалізовані у наказі МОЗ України від 22.07.2009 р. № 529 «Про створення формулярної системи забезпечення лікарськими засобами закладів охорони здоров'я», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.11.2009 за №1003/17019.

Метою розробки Державного формуляра лікарських засобів є створення на державному рівні та впровадження якісної формулярної системи раціональної фармакотерапії - безпечного, ефективного та економічно обгрунтованого застосування ліків через забезпечення працівників охорони здоров'я об'єктивною професійно спрямованою інформацією про них, що є вагомим складовим покращання якості та підвищення клінічної та економічної ефективності медичної допомоги.

Структура документу є традиційною і відповідає міжнародним вимогам до складання формулярів. Державний формуляр містить, зокрема, інформацію щодо фармакотерапевтичної дії, вибору, виписування, особливостей призначення, правил відпуску ЛЗ тощо.

Розробка четвертого випуску Державного формуляра здійснювалась за 20 основними розділами та 10 додатками. Згідно загальноприйнятих міжнародних принципів розробки формулярів національного рівня всі ліки вказано за міжнародною непатентованою назвою (МНН). Наведення даних про рівень доказовості ефективності ЛЗ, а також їх перспективне опрацювання, є пріоритетним, проте не простим питанням, механізм реалізації якого активно розробляється та буде постійно удосконалюватись при подальшому перегляді Державного формуляру.

У четвертому випуску переглянуто всі розділи, вилучені ЛЗ, що не були зареєстровані в Україні станом на 01.09.11 р., а також вилучено низку лікарських засобів, що не відповідали сучасним підходам та об'єктивним критеріям включення їх до формуляра.

Разом з тим до четвертого випуску Державного формуляра включено нові ЛЗ з доведеною ефективністю, безпекою, вибір яких базувався на даних первинних, вторинних, третинних джерел наукової інформації у відповідності до засад доказової медицини.

Фаховий науковий супровід Державного формуляра здійснено консультативно-експертними групами, в складі яких працювали головні позаштатні спеціалісти МОЗ України, співробітники науково-дослідних установ, підпорядкованих НАМН та МОЗ України. Авторський колектив включає фахівців з клінічної фармації, клінічної фармакології, клініцистів, представників професійних медичних асоціацій, науковців, організаторів охорони здоров'я та ін. (детальніше – див. «Колектив координаторів та розробників четвертого випуску Державного формуляру лікарських засобів»).

Для забезпечення публічності процесу створення даного медико-нормативного документу проект четвертого випуску Державного формуляра традиційно розглядався науково-експертною радою ДП «Державний експертний центр МОЗ України» (далі – ДЕЦ), розміщується на сайтах МОЗ України (www.moz.gov.ua) та ДЕЦ МОЗ України (www.pharma-center.kiev.ua). В ході громадського обговорення отримано і розглянуто консультативно-експертними групами пропозиції щодо можливості включення 206 торгових назв. За результатами розгляду цих пропозицій 20 ЛЗ (за міжнародною непатентованою назвою) включено до четвертого випуску Державного формуляра.

Розробка четвертого випуску Державного формуляра сприяє впровадженню багатовекторної системи раціонального використання лікарських засобів в медичній практиці. На виконання прокольного доручення Прем'єр-міністра України М.Я. Азарова від 16.06.2010 р., Концепції розвитку фармацевтичного сектору охорони здоров'я України на 2011 – 2020 роки, затвердженого наказом МОЗ України від 13.09.2010 № 769, та зазначеного вище наказу МОЗ України від 22.07.2009 р. № 529, протягом 2009-2011 рр. в Україні створюються умови, необхідні для раціонального використання лікарських засобів, зокрема державна формулярна система.

Державна формулярна система України впроваджує в медичну практику формуляри 3 рівнів:

1. Державний формуляр лікарських засобів – у вигляді керівництва, що включає перелік ЛЗ, зареєстрованих в Україні з доведеною ефективністю, допустимою безпекою та економічно вигідним використанням.

2. Регіональний формуляр лікарських засобів Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управління охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (у форматі формулярного переліку);

3. Локальний формуляр лікарських засобів закладу охорони здоров'я (у форматі формулярного переліку).

Створення та забезпечення регулярного перегляду та оновлення формулярів ЛЗ покладено відповідно на такі структури:

1. Центральний формулярний комітет МОЗ України;

2.Формулярні комітети МОЗ Автономної Республіки Крим, управлінь охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій;

3.Фармакотерапевтичні комісії закладів охорони здоров'я державної та комунальної форми власності.

Авторський колектив висловлює щиру подяку за поради та рекомендації усім, хто прийняв участь в роботі над черговим випуском Державного формуляра.

Автори висловлюють надію, що четвертий випуск Державного формуляра принесе користь у роботі широкого кола лікарів, провізорів, клінічних провізорів, організаторів охорони здоров'я, а також у процесі підготовки студентів медичних та фармацевтичних вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації та фахівців медичної галузі на післядипломному етапі.

**Колектив координаторів та розробників четвертого випуску
Державного формуляра лікарських засобів**

Богатирьова Р.В.	Міністерство охорони здоров'я України, віце-прем'єр-міністр України – міністр
Моїсєєнко Р.О.	Міністерство охорони здоров'я України, перший заступник міністра
Коношевич Л.В.	Міністерство охорони здоров'я України, начальник управління розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я
Хобзей М.К.	Міністерство охорони здоров'я України, директор департаменту лікувально-профілактичної допомоги
Осташко С.І.	Міністерство охорони здоров'я України, директор департаменту охорони материнства, дитинства та санаторного забезпечення
Бліхар В.Є.	ДП «Державний експертний центр МОЗ України» (Державний експертний центр МОЗ), генеральний директор
Чумак В.Т.	Радник міністра, віце-президент Об'єднання організацій роботодавців медичної та мікробіологічної промисловості України
Гудзенко О.П.	Головний позаштатний спеціаліст МОЗ України зі спеціальності «Загальна фармація»
Толкачева Я.А.	Міністерство охорони здоров'я України, начальник відділу декларування цін на лікарські засоби та взаємодії із суб'єктами в виробництві фармацевтичної продукції

Центральний формулярний комітет МОЗ України

Керівництво	
Морозов А.М.	голова ЦФК , д.м.н., проф., заступник генерального директора Державного експертного центру МОЗ, професор кафедри нейрохірургії Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця
Степаненко А.В.	перший заступник голови ЦФК , д.м.н., проф., професор кафедри організації медичного забезпечення ЗС Української військово-медичної академії, консультант Державного експертного центру МОЗ
Парій В.Д.	перший заступник голови ЦФК , д.м.н., проф., професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, консультант Державного експертного центру МОЗ
Думенко Т.М.	заступник голови ЦФК, керівник секретаріату, директор департаменту раціональної фармакотерапії та супроводу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Секретаріат ЦФК:	
Ковальчук Т.С.	секретар ЦФК , начальник відділу методологічного супроводу та моніторингу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Гусева Г.В.	директор департаменту нормативно-правового забезпечення та міжнародних зв'язків Державного експертного центру МОЗ
Нагорна О.О.	к.м.н., начальник відділу номенклатури та інструкцій Державного експертного центру МОЗ
Баранько О.В.	начальник відділу ведення державного реєстра лікарських засобів та інформаційно-аналітичної діяльності департаменту нормативно-правового забезпечення та міжнародних зв'язків Державного експертного центру МОЗ
Члени ЦФК:	
Звягінцева Т.В.	д.м.н., проф., зав. кафедри фармакології з медичною рецептурою Харківського національного медичного університету, консультант Державного експертного центру МОЗ
Зіменковський А.Б.	д.м.н., проф., зав. кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та медичної стандартизації Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, консультант Державного експертного центру МОЗ
Москаленко В.Ф.	д.м.н., проф., академік НАМН України, віце-президент НАМН України, ректор Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця
Педаченко Є.Г.	д.м.н., проф., академік НАМН України, керівник відділу ДП «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України», консультант Державного експертного центру МОЗ
Пилипенко М.П.	експерт відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ

Свінцицький А.С.	д.м.н., проф., проректор з науково-педагогічної, лікувальної роботи та післядипломної освіти, зав. кафедри внутрішньої медицини №3 Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, консультант Державного експертного центру МОЗ
Садовнича О.О.	заступник начальника відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Цимбалюк В. І.	д.м.н., проф., академік НАМН України, заступник директора ДП "Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України", зав. кафедри нейрохірургії Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, консультант Державного експертного центру МОЗ
Яковлєва Л. В.	д.ф.н., проф., зав. кафедри фармакоекономіки Національного фармацевтичного університету, консультант Державного експертного центру МОЗ

Департамент раціональної фармакотерапії та супроводу державної формулярної системи ДП «Державний експертний центр МОЗ України»

Думенко Т.М.	заступник голови ЦФК, керівник секретаріату, директор департаменту раціональної фармакотерапії та супроводу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Ковальчук Т.С.	секретар ЦФК, начальник відділу методологічного супроводу та моніторингу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Грищенко М.А.	начальник відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Гончарова В.М.	начальник відділу моніторингу цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення
Садовнича О.О.	заступник начальника відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Кицюк Н.І.	заступник начальника відділу методологічного супроводу та моніторингу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Морозова О.В.	заступник начальника відділу моніторингу цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення
Малишевська Ю.Є.	експерт відділу методологічного супроводу та моніторингу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Пилипенко М.П.	експерт відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Пшенична Н.І.	провідний фахівець відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Хоміцький М.А.	провідний фахівець відділу методологічного супроводу та моніторингу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Кравченко О.В.	головний фахівець відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Лескевич Т.Н.	провідний фахівець відділу методологічного супроводу та моніторингу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Мороз Т.А.	провідний фахівець відділу моніторингу цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення
Смаль Л.М.	провідний фахівець відділу моніторингу цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення
Садовая О.О.	провідний фахівець відділу моніторингу цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення

Група розробки формулярних статей, технічний супровід перегляду та оновлення Державного формуляра лікарських засобів

Гусева Г.В.		директор департаменту нормативно-правового забезпечення та міжнародних зв'язків, Державного експертного центру МОЗ
Косяченко К.Л.	к.фарм.н.	консультант Державного експертного центру МОЗ
Баранько О.В.		начальник відділу ведення державного реєстра лікарських засобів та інформаційно-аналітичної діяльності департаменту нормативно-правового забезпечення та міжнародних зв'язків Державного експертного центру МОЗ
Нагорна О.О.	к.мед.н.	начальник відділу номенклатури та інструкцій Центру, Державного експертного центру МОЗ
Кузьменко К.О.		заст. нач. відділу номенклатури та інструкцій, начальник групи експертизи інструкцій на препарати, що подаються на реєстрацію департаменту реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів, Державного експертного центру МОЗ
Зіменковський А.Б.	д.мед.н., проф.	ЛНМУ ім. Данила Галицького, зав. кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та медичної стандартизації
Ривак Т.Б.		ЛНМУ ім. Данила Галицького, ас. кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та медичної стандартизації
Макух Х.І.		ЛНМУ ім. Данила Галицького, ас. кафедри клінічної фармації, фармакотерапії та медичної стандартизації

Звягінцева Т.В.	д.мед.н., проф	ХНМУ, зав. кафедри фармакології з медичною рецептурою
Соколова І.І.	д.мед.н., проф	ХНМУ, зав. кафедри стоматології
Желенін Є.В.	к. мед. н.	ХНМУ, доцент кафедри стоматології
Стороженко К.В.		ХНМУ, ст.лаборант кафедри фармакології з медичною рецептурою

Фармакоекономічний аналіз

Яковлєва Л.В.	д.фарм.н., проф	НФаУ, зав. кафедрою фармакоекономіки, консультант Державного експертного центру МОЗ
Бездітко Н.В.	д.мед.н., проф	НФаУ, проф. кафедри фармакоекономіки
Міщенко О.Я.	к.фарм.н.	НФаУ, доцент кафедри фармакоекономіки
Ткачева О.В.	к.фарм.н.	НФаУ, доцент кафедри фармакоекономіки
Герасимова О.А.	к.фарм.н.	НФаУ, доцент кафедри фармакоекономіки
Матяшова Н.А.		НФаУ, аспірант кафедри фармакоекономіки
Кириченко О.М.	к.фарм.н., доц.	НФаУ, доц. кафедри фармакоекономіки

Розділ 1. Невідкладна допомога при гострих отруєннях

Трахтенберг І.М. <i>голова консультативно-експертної групи</i>	академік НАМНУ, д.мед.н., проф	Інститут медицини праці НАМНУ
Шейман Б.С.	д.мед.н., проф	Національна дитяча спеціалізована лікарня ОХМАТДИТ
Кокшарева Н.В.	д.мед.н., проф	Інститут екології і токсикології ім. Л.І.Медведя МОЗ України

Розділ 2. Кардіологія. Лікарські засоби

Коваленко В.М. <i>голова консультативно-експертної групи, головний позаштатний спеціаліст МОЗУ</i>	академік НАМНУ, д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», директор, зав. відділу клінічної ревматології та некоронарогенних захворювань серця
Вікторов О.П.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу клінічної фармакології з лабораторією функціональної діагностики
Воронков Л.Г.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу серцевої недостатності
Лутай М.І.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу коронарної недостатності та атеросклерозу
Мітченко О.І.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу дисліпідемії
Пархоменко О.М.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу реанімації та інтенсивної терапії
Свіщенко Є.П.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділом гіпертонічної хвороби
Сичов О.С.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу аритмій серця
Сіренко Ю.М.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу есенціальної гіпертонії
Соколов Ю.М.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу інтервенційної кардіології та рентген-хірургії
Шумаков В.О.	д.мед.н., проф	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу інфаркту міокарда та відновлювального лікування

Розділ 3. Гастроентерологія. Лікарські засоби

Харченко Н.В.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л.Шупика, зав. кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії
Маслова Н.Ф.	д.мед.н., проф	ДП «ДНЦЛЗ» МОЗ України, зав. лабораторії біохімічної фармакології, вчений секретар ДП «ДНЦЛЗ» МОЗ України
Звягінцева Т.В.	д.м.н., проф,	ХНМУ, зав. кафедрою фармакології з медичною рецептурою консультант ДЦ МОЗ України
Коруля І.А.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л.Шупика, ас. кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії
Миронченко С.І.		Харківський національний медичний університет, асистент кафедри фармакології з медичною рецептурою
Стороженко К.В.		Харківський національний медичний університет, асистент кафедри фармакології з медичною рецептурою

Розділ 4. Пульмонологія. Лікарські засоби, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів

Фещенко Ю.І. <i>голова консультативно-експертної групи, головний позаштатний спеціаліст МОЗ</i>	академік НАМНУ, д.мед.н., проф	ДУ «Національний інститут фізіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», директор
---	-----------------------------------	--

Яшина Л.О.	д.мед.н., проф	ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», зав. від. діагностики, терапії та клінічної фармакології захворювань легень
Полянська М.О.	к.мед.н.	ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», с.н.с. від. діагностики, терапії та клінічної фармакології захворювань легень
Джавад І.В.		ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», с.н.с. від. діагностики, терапії та клінічної фармакології захворювань легень
Іщук С.Г.		ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», м.н.с. від. діагностики, терапії та клінічної фармакології захворювань легень
Москаленко С.М.		ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», н.с. від. діагностики, терапії та клінічної фармакології захворювань легень
Крамарська Н.В.		ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», м.н.с. від. діагностики, терапії та клінічної фармакології захворювань легень

Розділ 5. Психіатрія. Наркологія. Лікарські засоби

Марута Н.О. <i>головний позаштатний спеціаліст МОЗ</i>	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут неврології, психіатрії і наркології НАМН України», заступник директора, зав. відділу невротів та пограничних станів
Вісвський А.М.	к.мед.н.	Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України, директор
Маяров С.А.	к.мед.н.	Київська міська психоневрологічна лікарня №3, зав. консультативного відділу
Марценковський І.А.	к.мед.н.	Український НДІ соціальної і судової психіатрії та наркології, заступник директора по міжнародних зв'язках, національний координатор програми «Програми «Психічне здоров'я» ВООЗ
Напрєєнко А.К.	д.мед.н., проф	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри психіатрії
Вербенко В.А.	д.мед.н., проф	Кримський державний медичний університет ім. С.І. Георгієвського, зав. каф. сихіатрії, психотерапії, наркології з курсом загальної та медичної психології
Кожина Г.М.	д.мед.н., проф	Харківський національний медичний університет, зав. каф. Психіатрії, наркології та медичної психології
Пінчук І.Я.	к.мед.н.	КЛПУ «Міська психоневрологічна лікарня №2 м.Донецька», головний лікар
Чабан О.С.	д.мед.н., проф	Український НДІ соціальної і судової психіатрії та наркології, зав. відділення пограничних станів та соматоморфних розладів
Юр'єва Л.М.	д.мед.н., проф	Дніпропетровська медична академія, зав. кафедри психіатрії
Вісвська Г.А.	д.мед.н.	ХМАПО, кафедра наркології
Галич Ю.П.		Лікувально-реабілітаційна клініка «Віта» КМНКЛ «Соціотерапія», завідувач відділу клінічного моніторингу
Жданова М.П.	к.мед.н.	Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України, заступник директора
Дворяк С.В.	к.мед.н.	Український інститут досліджень політики щодо громадського здоров'я, директор
Кривенко В.І.		Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України, зав. сектору
Маркова М.В.	д.мед.н., проф	ХМАПО, кафедра сексології та медичної психології
Маціцький І.А.		Полтавський обласний наркологічний диспансер, головний лікар
Скопич В.А.		Івано-Франківський обласний наркологічний диспансер, головний лікар
Сосні І.К.	д.мед.н., проф	ХМАПО, кафедра наркології, завідувач

Розділ 6. Неврологія. Лікарські засоби

Громов Л.О. <i>голова консультативно-експертної групи</i>	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут фармакології та токсикології» НАМН України, зав. лабораторії нейрофармакології
Парій В. Д.	д.мед.н., проф	проф. кафедри менеджменту охорони здоров'я по підвищенню кваліфікації керівних кадрів Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, консультант ДЕЦ МОЗ України
Міщенко Т.С.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут неврології, психіатрії і наркології НАМН України», зав. відділу судинної патології головного мозку
Дзяк Л.А.	д.мед.н., проф	Дніпропетровська медична академія, зав. кафедри неврології та нейрохірургії факультету післядипломної освіти
Мамчур В.Й.	д.мед.н., проф	Дніпропетровська медична академія, зав. кафедри фармакології

Карабань І.М.	д.мед.н., проф.	Інститут геронтології НАМН України, зав. відділу екстра пірамідних порушень ЦНС
Харчук С.М.	к.мед.н.	Науково-практичний центр «Епілепсія», директор

Розділ 7. Ендокринологія. Лікарські засоби

Тронько М.Д. <i>голова консультативно-експертної групи</i>	академік НАМН та НАМНУ, д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», директор
Бухтіарова Т.А.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут фармакології та токсикології» НАМН України, директор
Єфімов А.С.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», зав. відділу клінічної діабетології
Резніков О.Г.	член-кор. НАН та АМН, д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», зав. відділу ендокринної репродукції та адаптації
Корпачев В.В.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», зав. відділу клінічної фармакології та фармакотерапії ендокринних захворювань
Маньковський Б.М.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф.	Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України, заст. директора з наукових питань
Кваченюк А.М.	д.мед.н.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», зав. відділу
Ткач С.М.	д.мед.н.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», пров.н.с. відділення діабетології
Ховака В.В.	к.мед.н.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», відділ клінічної фармакології та фармакотерапії ендокринних захворювань, пров. наук співробітник
Соколова Л.К.	к.мед.н.	ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», пров.н.с. відділення діабетології
Спринчук Н.А.		ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», зав. відділення дитячої ендокринної патології
Терехова Г.Н.		ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України», відділення загальної ендокринної патології, пров. наук співробітник

Розділ 8. Ревматологія. Лікарські засоби

Коваленко В.М.	акад. НАМНУ, д.мед.н., проф.	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», директор, зав. відділу клінічної ревматології та некоронарогенних захворювань серця
Борткевич О.П.	д.мед.н., проф.	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», співробітник відділу клінічної ревматології та некоронарогенних захворювань серця
Вікторов О.П.	д.мед.н., проф.	ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска», зав. відділу клінічної фармакології з лабораторією функціональної діагностики

Розділ 9. Дерматовенерологія. Лікарські засоби

Коляденко В.Г. <i>голова консультативно-експертної групи</i>	д.мед.н., проф.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, проректор по науковій роботі, проф.кафедри дерматовенерології
Степаненко В.І.	д.мед.н., проф.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри дерматовенерології
Головченко Д.Я.	к.мед.н.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, доц. кафедри дерматовенерології
Міхєєв О.Г.	к.мед.н.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, ас. кафедри дерматовенерології

Розділ 10. Анестезіологія та реаніматологія. Лікарські засоби

Захараш М.П. <i>голова консультативно-експертної групи</i>	член – кор. НАМНУ, д.мед.н., проф.	Начальник військового медичного управління Служби Безпеки України
Глумчер Ф.С.	д.мед.н., проф.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри реанімації та анестезіології
Ніколаєв В.Г.	д.мед.н., проф.	Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, зав. відділу фізико-хімічних механізмів сорбційної детоксикації
Гуріна Н.М.	к.б.н.	Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, с.н.с. відділу фізико-хімічних механізмів сорбційної детоксикації

Розділ 11. Акушерство, гінекологія. Лікарські засоби

Ципкун А.Г. голова консультативно- експертної групи	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, зав. лабораторії клінічної фармакології
Татарчук Т.Ф.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, заст. директора по науковій роботі
Венцьковський Б.М.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри акушерства та гінекології №1
Камінський В.В. головний позаштатний спеціаліст МОЗ	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, зав. кафедри акушерства, гінекології та репродуктології

Розділ 12. Урологія, андрологія, сексопатологія та нефрологія. Лікарські засоби

Пирогов В.О. голова консультативно- експертної групи	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут урології НАМН України», заст. директора з наукових питань, зав. лабораторії нейроурології
Горпінченко І.І.	д.мед.н., проф,	ДУ «Інститут урології НАМН України», зав. відділу сексології, андрології та гінекології
Колесник М.О.	д.мед.н., проф,	ДУ «Інститут нефрології НАМН України», директор, зав. відділу нефрології та гемодіалізу
Пасєчников С.П.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут урології НАМН України», зав. відділу запальних захворювань нирки
Сакало В.С.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут урології НАМН України», зав. відділу онкоурології
Черненко В.В.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут урології НАМН України», в відділ судинної урології, головний науковий співробітник
Желтовська Н.І.	к.мед.н.	ДУ «Інститут урології НАМН України», в відділ рентгеноурології та літотрипсії, провідний науковий співробітник

Розділ 13. Гематологія. Лікарські засоби

Захараш М.П. голова консультативно- експертної групи	член – кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	Начальник військового медичного управління Служби Безпеки України
Пережестенко П.М.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут гематології і трансфузіології НАМН України», директор
Третяк Н.М.	д.мед.н., проф, засл. діяч науки і техніки	ДУ «Інститут гематології і трансфузіології НАМН України», зав. відділення захворювань системи крові
Ющенко П.В.	к.мед.н.	ДУ «Інститут гематології і трансфузіології НАМН України», зав. відділення хірургічної гематології та гемостазіології

Розділ 14. Неонатологія. Лікарські засоби

Аряєв Н.Л. голова консультативно- експертної групи	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	Одеський державний медичний університет, зав. кафедри педіатрії і неонатології
Шунько Є.Є.	д.мед.н., проф,	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, зав. кафедри неонатології
Денисова М.Ф.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, керівник відділення захворювань печінки та органів травлення у дітей
Шадрін О.Г.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, керівник відділення проблем харчування та соматичних захворювань у дітей раннього віку

Розділ 15. Офтальмологія. Лікарські засоби

Пасєчнікова Н.В. голова консультативно- експертної групи	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії НАМН України», директор
Зборовська О.Г.	к.мед.н.	ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії НАМН України», зав. відділенням запальних захворювань ока та мікрохірургічного лікування їх наслідків
Гладуш Т.І.	к.мед.н.	Поліклініка МВС України, начальник
Знаменська М.А.	к.мед.н.	Київська клінічна офтальмологічна лікарня «ЦМХО»

Розділ 16. Оториноларингологія. Лікарські засоби

Заболотний Д.І. голова консультативно- експертної групи	академік НАМНУ, д.мед.н., проф	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», директор
Тімен Г.Е.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», зав. відділу ЛОР-патології дитячого віку

Сушко Ю.О.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», зав. відділу мікрохірургії вуха та отонейрохірургії
Лукач Е.В.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», зав. відділу онкопатології ЛОР-органів
Шидловська Т.В.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», зав. лабораторію порушень слуху та голосу
Шидловська Т.А.	д.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», п.н.с. лабораторії порушень слуху та голосу
Зарицька І.С.	к.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», п.н.с. від. запальних захворювань ЛОР-органів
Рильська О.Г.	к.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», ст.н.с. від. запальних захворювань ЛОР-органів
Яремчук С.Е.	к.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», ст.н.с. відділу запальних захворювань ЛОР-органів
Нестерчук В.І.	к.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», н.с. відділу запальних захворювань ЛОР-органів
Смагіна Т.В.	к.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», н.с. відділу запальних захворювань ЛОР-органів
Кікоть Ю.В.	к.мед.н.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», н.с. відділу запальних захворювань ЛОР-органів
Багірова І.М.		ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», лікар-оториноларинголог

Розділ 17. Протимікробні та антигельмінтні засоби

Широбоков В.П. голова консультативно-експертної групи	акад. НАН, член.-кор. НАМН України, засл. діяч науки і техніки України, проф. д.мед.н.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри мікробіології, вірусології та імунології
Крамарєв С.О.	д.мед.н., проф.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри дитячих інфекційних хвороб
Чайковський Ю.Б.	член.-кор. НАМН України, засл. діяч науки і техніки України, д.мед.н., проф.	БАК України, начальник відділу медичних та аграрних наук
Рибалко С.Л.	д.мед.н.	Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В.Грошечевського, зав. лаб. Експериментальної хіміотерапії вірусних інфекцій, зав. лаб. контролю якості імунобіологічних препаратів Центру імунобіологічних препаратів
Сокурєнко Л.М.	к.мед.н.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, докторант кафедри гістології та ембріології
Шилов М.В.	к.мед.н.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, доц. кафедри мікробіології, вірусології та імунології
Фещенко Ю.І.	академік НАМНУ, д.мед.н., проф.	ДУ «Національний інститут фізіотерії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», директор
Черенко С.О.	д.мед.н., проф.	ДУ «Національний інститут фізіотерії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», п.н.с.
Циганкова Л.М.	к.мед.н.	ДУ «Національний інститут фізіотерії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», с.н.с.
Сенько Ю.О.		ДУ «Національний інститут фізіотерії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України», м.н.с.

Розділ 18. Імуномодулятори та протиалергічні засоби

Бутенко Г.М. голова консультативно-експертної групи	академік НАМНУ, д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут генетичної та регенеративної медицини НАМН України», директор
Драннік Г.М.	д.мед.н., проф.	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, зав. кафедри клінічної імунології та алергології
Чоп'як В.В.	д.мед.н., проф.	ЛНМУ ім. Данила Галицького, зав. кафедри клінічної імунології та алергології
Мельніков О.Ф.	д.мед.н., проф.	ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України», зав. лаб. Імунології та алергології

Розділ 19. Лікарські засоби для лікування злоякісних новоутворень

Щепотін І.Б. головний позаштатний спеціаліст МОЗ	д.мед.н., проф.	ДУ «Національний інститут раку» МОЗ України, директор
Шляховенко В.О. голова консультативно-експертної групи	д.мед.н., проф.	Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України, зав. від. ензимології пухлин

Ліщишина О.М.	к.мед.н.	Державний експертний центр, директор департаменту стандартизації медичних послуг
Гайсенко А.В.	к.мед.н.	ДУ «Національний інститут раку» МОЗ України, зав. від. організації протиракової боротьби

Педіатричні аспекти Державного формуляра

Денисова М.Ф.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, кер. відділення захворювань печінки та органів травлення у дітей
Шадрін О.Г.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, кер. відділення проблем харчування та соматичних захворювань у дітей раннього віку
Омельченко Л.І.	д.мед.н., проф	ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України, кер. відділення захворювання сполучної тканини у дітей
Чернишова Л.І.	д.мед.н., проф	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, зав. кафедри дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології

Розробка додатків 1-7, додатку 9

Думенко Т.М.		заступник голови ЦФК, директор департаменту раціональної фармакотерапії та супроводу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Ковальчук Т.С.		секретар ЦФК, начальник відділу методологічного супроводу та моніторингу формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Садовнича О.О.		заступник начальника відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Матвєєва О.В.	к.мед.н.	начальник управління післяреєстраційного нагляду Державного експертного центру МОЗ
Логвіна І.О.		заст. начальника управління післяреєстраційного нагляду Державного експертного центру МОЗ
Грищенко М.А.		начальник відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Кицюк Н.І.		заступник начальника відділу методологічного супроводу та моніторингу формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Малишевська Ю.Є.		експерт відділу методологічного супроводу та моніторингу формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Пилипенко М.П.		експерт відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ
Лескевич Т.Н.		провідний фахівець відділу методологічного супроводу та моніторингу формулярної системи Державного експертного центру МОЗ

Розробка формуляра лікарських засобів для надання хоспісної та паліативної допомоги (Додаток 8)

Губський Ю.І.	чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	директор ДП «Інститут паліативної та хоспісної медицини» МОЗ України
Морозов А.М.	д.м.н., проф.	голова ЦФК, перший заступник генерального директора Державного експертного центру МОЗ, професор кафедри нейрохірургії Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця
Бобров О.Є.	д.м.н., проф	заступник директора ДП «Інститут паліативної та хоспісної медицини» МОЗ України
Степаненко А.В.	д.м.н., проф	перший заступник голови ЦФК, професор кафедри організації медичного забезпечення ЗС Української військово-медичної академії, консультант Державного експертного центру МОЗ
Парій В.Д.	д.м.н., проф	перший заступник голови ЦФК, професор кафедри соціальної гігієни та організації охорони здоров'я по підвищенню кваліфікації керівних кадрів Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця, консультант Державного експертного центру МОЗ
Вісвський А.М.	к.мед.н.	директор Українського медичного та моніторингового центру з алкоголю та наркотиків МОЗ України, головний позаштатний спеціаліст МОЗ за спеціальністю «наркологія»
Афанасенко О.В.	к.фарм.н.	вчений секретар ДП «Інститут паліативної та хоспісної медицини» МОЗ України
Марченко О.М.	к.б.н.	ст. наук співробітник ДП «Інститут паліативної та хоспісної

		медицини» МОЗ України
Думенко Т. М.		заступник голови ЦФК, директор департаменту раціональної фармакотерапії та супроводу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Кривенок В.І.		Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України, зав. сектору

**Розробка формуляра лікарських засобів
для надання первинної медико-санітарної допомоги (Додаток 10)**

Гойда Н.Г.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, проректор з лікувальної роботи, каф. управління охороною здоров'я
Матюха Л.Ф.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра сімейної медицини, доцент
Лисенко Г.І.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, декан факультету загальної практики – сімейної медицини, кафедра сімейної медицини
Ященко О.Б.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра сімейної медицини, доцент
Хіміон Л.В.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра сімейної медицини, доцент
Ткаченко В.І.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра сімейної медицини, доцент
Данилюк С.В.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра сімейної медицини, доцент
Коваленко О.Є.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра неврології і рефлексотерапії
Чуприна Г.М.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра неврології і рефлексотерапії, доцент
Гайдукова С.М.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра гематології і трансфузіології
Видиборець С.В.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра гематології і трансфузіології
Камінський В.В.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра акушерства і гінекології та репродуктології
Коноплянко В.В.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра акушерства і гінекології та репродуктології, доцент
Абизов Р.А.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра оториноларингології
Пелешко О.О.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра оториноларингології, доцент
Кривша В.В.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра оториноларингології, доцент
Бережний В.В.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра педіатрії-2
Марушко Т.В.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра педіатрії-2
Гляделова Н.П.	к. м. н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра педіатрії-2, доцент
Зозуля І.С.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра невідкладних станів
Іващенко І.С.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра невідкладних станів, доцент
Барна О.М.	к.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра діабетології
Маньковський Б.М.	член-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра діабетології
Калюжна Л.Д.	д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра дерматовенерології
Губський Ю.І.	чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н., проф	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра паліативної та хоспісної медицини
Царенко А.В.	к.мед.н.	НМАПО ім. П.Л. Шупика, кафедра паліативної та хоспісної медицини, доцент
Білецький С.В.	д.мед.н., проф	Чернівецький державний медичний університет, кафедра сімейної медицини
Крикливець Л.Г.		Головне управління охорони здоров'я Чернівецької обласної державної адміністрації, головний спеціаліст зі спеціальності «загальна практика – сімейна медицина»
Думенко Т.М.		заступник голови ЦФК, директор департаменту раціональної фармакотерапії та супроводу державної формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Ковальчук Т.С.		секретар ЦФК, начальник відділу методологічного супроводу та моніторингу формулярної системи Державного експертного центру МОЗ
Садовнича О.О.		заступник начальника відділу експертизи, стандартизації та нових фармакотерапевтичних технологій Державного експертного центру МОЗ

ПЕРЕЛІК
установ, співробітники яких прийняли участь в розробці
Державного формуляра лікарських засобів

Міністерство охорони здоров'я України	
ДП «Державний експертний центр» МОЗ України	
ДП «Державний науковий центр лікарських засобів» МОЗ України	
ДП «Інститут екогієни і токсикології ім. Л.І.Медведя» МОЗ України	
ДУ «Національний інститут раку» МОЗ України	
Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України	
Український науково-дослідний інститут соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України	
Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України	
ДП «Інститут паліативної та хоспісної медицини» МОЗ України	
НАМН України	
ДУ «Інститут гематології і трансфузіології НАМН України»	
ДУ «Інститут генетичної та регенеративної медицини НАМН України»	
ДУ «Інститут геронтології НАМН України»	
ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка НАМН України»	
ДУ «Інститут медицини праці НАМН України»	
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»	
ДУ «Інститут нейрохірургії ім. А.П.Ромоданова НАМН України»	
ДУ «Інститут нефрології НАМН України»	
ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломійченка НАМН України»	
ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії НАМН України»	
ДУ «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології» НАМН України	
ДУ «Інститут урології НАМН України»	
ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»	
ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського» НАМН України	
ННЦ «Інститут кардіології ім. акад. М.Д.Стражеска»	
Вищі навчальні медичні заклади	
Дніпропетровська державна медична академія	
Донецький державний медичний університет ім. М.Горького	
Кримський державний медичний університет ім. Георгієвського	
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	
Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика	
Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця	
Національний фармацевтичний університет	
Одеський державний медичний університет	
Українська державна медична стоматологічна академія	
Харківська медична академія післядипломної освіти	
Харківський державний медичний університет	
Інші заклади та організації	
Військове медичне управління Служби Безпеки України	
Госпіталь Військово-медичного управління Служби безпеки України	
Івано-Франківський обласний наркологічний диспансер	
Київська міська наркологічна клінічна лікарня "Соціотерапія"	
Київська міська психоневрологічна лікарня №3	
КЛПУ «Міська психоневрологічна лікарня №2 м.Донецька»	
Лікувально-реабілітаційна клініка «Віта» Київської міської наркологічної клінічної лікарні «Соціотерапія»	
Науково-практичний центр «Епілесія»	
Національна дитяча спеціалізована лікарня ОХМАТДИТ	
Полтавський обласний наркологічний диспансер	
Тематична група ООН з ВІЛ/СНІДу	
Український інститут досліджень політики щодо громадського здоров'я	
Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків МОЗ України	

Як користуватись Державним формуляром лікарських засобів

Державний формуляр містить загальну інформацію, основні розділи та додатки.

Загальна інформація включає зміст, вступ, колектив координаторів та розробників, рекомендації щодо користування державним формуляром, перелік основних позначень та скорочень, зміни, що внесені до четвертого випуску Державного формуляра лікарських засобів.

Основні розділи формуляру структуровані за групами ЛЗ, що застосовуються в медикаментозному лікуванні хвороб та станів відповідно напрямку медицини, в яких переважає консервативна терапія.

Лікарські засоби у Державному формулярі систематизовані за міжнародною непатентованою назвою (далі – МНН). Інформація про ЛЗ, що включені до ДФ, подається відповідно до формату формулярної статті. Джерелом наповнення формулярної статті є діюча Інструкція для медичного застосування (далі – Інструкція) оригінального ЛЗ, зареєстрованого в Україні; за відсутності реєстрації в Україні оригінального ЛЗ використовується Інструкція генеричного ЛЗ, що першим був зареєстрований в Україні. Формулярні статті розроблено тільки на монопрепарати, оскільки вони є пріоритетними для включення до формуляру.

Поряд з МНН ЛЗ проставляються **додаткові позначки (індекси):**

(*) мають ЛЗ, що включені до Національного переліку основних, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»;

(**) мають ЛЗ, що включені до Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів, затвердженого наказом МОЗ України №78 від 03.02.2012р.;

□ – наявність ЛЗ у Переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України «Про порядок закупівлі лікарських засобів закладами та установами охорони здоров'я, що фінансуються з бюджету» від 05.09.1996 р. № 1071.

Наявність рекомендацій третинних джерел наукової інформації до застосування ЛЗ позначена додатковими індексами формулярної статті у рубриці «Показання для застосування лікарського засобу»:

БНФ – у Британському Національному Формулярі, 60 випуск;

ВООЗ – у Базовому формулярі ВООЗ, 2008 рік випуску.

Торгові назви всіх зареєстрованих в Україні ЛЗ розміщуються в алфавітному порядку у двох підрозділах:

I – ЛЗ вітчизняного виробництва

II – ЛЗ іноземного виробництва

Якщо в різних розділах вказано **однакові ЛЗ в однакових лікарських формах**, то **повна формулярна стаття розміщена в тому розділі, який відповідає основним/переважним показанням.** Наприклад, повна формулярна стаття Еналаприл (Enalapril) розміщена у розділі «Кардіологія. Лікарські засоби», а в інших розділах, що містять рекомендації до застосування цього ЛЗ, після назви Еналаприл (Enalapril) міститься тільки посилання на розділ «Кардіологія. Лікарські засоби».

Якщо в одному розділі вказано **різні лікарські форми з вмістом однакової діючої речовини**, то вся інформація вміщена до однієї формулярної статті з відповідною МНН. В такому разі **кожен пункт формулярної статті містить узагальнену інформацію з інструкцій для медичного застосування кожної вказаної лікарської форми.** Наприклад, повна формулярна стаття Сальбутамол (Salbutamol), що розміщена у розділі «Пульмонологія. Лікарські засоби, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів», включає інформацію про всі лікарські форми, рекомендовані до застосування в пульмонології (аерозоль для інгаляцій, дозований, р-н для інгаляцій у небулах, р-н для ін'єкцій, капс. з модифікованим вивільненням).

Якщо в різних розділах вказано **ЛЗ, що містять однакову діючу речовину в різних лікарських формах**, то **повна формулярна стаття розміщена в тому розділі, де рекомендується застосування лікарської форми системної дії** (р-н для ін'єкцій, табл., капс. та ін.). В тих розділах, де рекомендується застосування місцевих лікарських форм (мазі, гелі, краплі очні/вушні та ін.), після МНН вказується стисла інформація стосовно показання до застосування, способу застосування, форми випуску та торгової назви ЛЗ. Наприклад, повна формулярна стаття Гідрокортизон (Hydrocortisone) розміщена у розділі «Ендокринологія. Лікарські засоби» з інформацією про лікарські форми системної дії - суспензія для ін'єкцій, порошок ліофілізований для приготування р-ну для ін'єкцій. В той час в розділі «Дерматовенерологія. Лікарські засоби», де рекомендовано застосування препаратів місцевої дії з діючою речовиною «гідрокортизон» (крем, мазь для зовнішнього застосування, емульсія на шкірну), вказана лише стисла інформація про застосування лікарської форми місцевої дії та міститься посилання на розділ «Ендокринологія. Лікарські засоби», де розміщена повна формулярна стаття даного ЛЗ.

Інформація про комбіновані препарати подається стисло - в назву виносяться всі діючі речовини, далі вказується інформація стосовно торгової назви, форми випуску, вмісту (кількості) діючих речовин та назви виробника.

У четвертому випуску вперше включено інформацію щодо цінової характеристики лікарських засобів. Розробка та регулярне оновлення реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, визначеного наказом МОЗ України від 21.09.2011 р. № 602 «Про затвердження Положення про реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, порядок внесення до нього змін та форм заяв про реєстрацію оптово-відпускної ціни на лікарський засіб та виріб медичного призначення», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.10.2011 р. за №1141/19879, стали юридичним підґрунтям для реалізації в Україні міжнародних підходів до відображення цінової характеристики лікарського засобу у Державному формулярі.

У четвертому випуску Державного формуляра надається інформація про ціну визначеної добової дози (Defined Daily Dose – DDD) або стандартної добової дози, для розрахунку яких використовуються дані реєстру оптово-відпускних цін. DDD – це середня підтримуюча доза на день для лікарських засобів, що використовуються за їх основним показанням, для дорослих вагою 70 кг. DDD розраховується Міжнародним Центром співпраці ВООЗ та Інституту Громадського Здоров'я Норвегії з питань методології статистичних досліджень лікарських засобів і повинна розглядатися не як “правильна доза”, а як міжнародний компроміс, що базується на огляді баз доказової медицини, доступних на момент розрахунку DDD (офіційний сайт зазначеної вище організації - www.who.no).

Оскільки, станом на 01.09.2011 р. не всі ЛЗ, що включені до Державного формуляра, мають DDD для відображення цінової характеристики ЛЗ використовувалась стандартна доза. Інформацію про величину DDD та стандартної дози, використану авторами для розрахунків цінової характеристики ЛЗ, представлено у новій рубриці формулярної статті «Визначена/стандартна доза».

Така характеристика лікарського засобу має стати для управлінців системи охорони здоров'я об'єктивним інструментом у виборі препарату з числа лікарських засобів різних виробників.

Додатки включають інформацію про правила виписування рецептів, особливості застосування ЛЗ у пацієнтів окремих вікових груп, застосування ЛЗ у пацієнтів з порушеннями функції життєвонеобхідних органів та систем, питання фармацевтичної опіки, скерованої на лікарів та пацієнтів, післяреєстраційний нагляд за побічними реакціями та відсутністю ефективності ЛЗ в Україні та предметні покажчики ЛЗ. Структурно Додатки 2-6 розроблені у вигляді таблиць, в крайній лівій колонці яких розміщено список ЛЗ (монопрепаратів), включених до ДФ українською мовою в алфавітному порядку, в інших колонках – тематична інформація. Додаток 7 окрім загальних питань фармаконагляду також містить бланк карти-повідомлення про побічну реакцію чи відсутність ефективності ЛЗ при медичному застосуванні із зазначенням вимог до складання.

Додаток 8 представлений формуляром лікарських засобів для хоспісної та паліативної допомоги. У Додатку 9 наведено накази МОЗ України щодо створення, впровадження формулярної системи лікарських засобів в Україні, а також щодо впровадження нового механізму збору інформації про ефективність та безпеку медичного застосування лікарських засобів – моніторинг стаціонарів. До четвертого випуску ДФ долучено також десятий додаток – формуляр первинної медичної допомоги.

**ПЕРЕЛІК ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ
ЯКІ ВКЛЮЧЕНІ ДО ЧЕТВЕРТОГО ВИПУСКУ
ДЕРЖАВНОГО ФОРМУЛЯРА (МНН)**

Перелік розділів ДФ	МНН
<u>Розділ 4.</u> Пульмонологія. Лікарські засоби, що застосовуються при обструктивних захворюваннях дихальних шляхів	Рофлуміласт
<u>Розділ 11.</u> Акушерство. Гінекологія. Лікарські засоби	Ганірелікс
<u>Розділ 12.</u> Урологія, андрологія, сексопатологія та нефрологія. Лікарські засоби	Сорбітол + манітол
<u>Розділ 13.</u> Гематологія. Лікарські засоби	Беміпарин
	Дарбепоетин альфа
	Ривароксабан
<u>Розділ 14.</u> Неонатологія. Лікарські засоби	Берактант
	Палівізумаб
<u>Розділ 15.</u> Офтальмологія. Лікарські засоби	Бринзоламід + тимолол
	Моксифлоксацин
<u>Розділ 17.</u> Протимікробні та антигельмінтні засоби	Ертапенем
	Посоконазол
	Ралтегравір
	Абакавір+ламівудин
<u>Розділ 18.</u> Імуномодулюючі та протиалергічні засоби	Імуноглобулін людини антирезус Rho (D)
<u>Розділ 19.</u> Лікарські засоби для лікування злоякісних новоутворень	Апрепітант
	Вакцина для профілактики захворювань, що викликаються папіломовірусною інфекцією (тип 6, 11, 16, 18)
	Бендамустин

ОСНОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

α	– альфа
AUC	– площа на графіку під кривою “концентрація - час”
AV	– атріовентрикулярний
β	– бета
DDD	– визначена добова доза
Hb	– рівень гемоглобіна
Ig	– імуноглобулін
pH	– водневий показник
t°	– температура
T_{1/2}	– період напівіснування
а/б	– антибіотик
а/г	– антиген
а/т	– антитіло
АБЗ	– антибактеріальний засіб
АГ	– артеріальна гіпертензія
АДФ	– аденозиндифосфат
АКТГ	– адренокортикотропний гормон
АЛТ	– аланінамінотрансфераза
амп.	– ампула
антиIgE	– антиімуноглобулін Е
АПФ	– ангіотензин-перетворюючий фермент
АР	– алергічні реакції
АСТ	– аспартатамінотрансфераза
АТ	– артеріальний тиск
АТФ	– аденозинтрифосфат
БА	– бронхіальна астма
бл.	– блістер
в/в	– внутрішньовенне введення
в/м	– внутрішньом'язеве введення
в/о	– вкрита оболонкою
ВГА	– вірусний гепатит А
ВГВ	– вірусний гепатит В
ВГС	– вірусний гепатит С
ВДШ	– верхні дихальні шляхи
ВІЛ	– вірус імунодефіциту людини
ВР	– внутрішньоочна рідина
ВТ	– внутрішньоочний тиск
г.	– гострий
ГД	– гемодіаліз
ГК	– глюкокортикоїди
ГКС	– глюкокортикостероїди
год	– година
Гр (-)	– грамнегативний
Гр (+)	– грампозитивний
ГРВІ	– гості респіраторно-вірусні інфекції
ГСіС	– гемосорбція на іонообмінних смолах
ГСв	– гемосорбція на активованому вугіллі
ДН	– дихальна недостатність
ДНК	– дезоксирибонуклеїнова кислота
ДПК	– дванадцятипала кишка
ЕКГ	– електрокардіограма
ІКС	– інгаляційний кортикостероїд
ІМ	– інфаркт міокарда
ІХС	– ішемічна хвороба серця

КА	– карбоангідраза
капс.	– капс.
к-та	– кислота
крап.	– краплі
КФК	– креатинфосфокіназа
ЛДГ	– лактатдегідрогеназа
ЛЗ	– лікарський засіб
ЛФ	– лужна фосфатаза
м/о	– мікроорганізм
МАО	– моноамінооксидаза
МБТ	– мікобактерії туберкульозу
МДД	– максимальна добова доза
МО	– міжнародні одиниці
МПД	– максимально переносима доза
МТК	– монометилтриазеноїмідазолкарбоксаміду
НДШ	– нижні дихальні шляхи
НІЗТ	– нуклеозидні інгібітори зворотної транскриптази
ННІЗТ	– ненуклеозидні інгібітори зворотної транскриптази
НПЗЗ	– нестероїдні протизапальні засоби
ОФВ1	– об'єм форсованого видиху за першу секунду
оч.	– очні
п/ш	– підшкірне введення
ПД	– перитонеальний діаліз
п/о	– плівкова оболонка
ПОШвид	– пікова об'ємна швидкість видиху
ПРВЗ	– протиретровірусні засоби
прол. дії	– прол. дії
ПТП	– протитуберкульозні препарати
ПФ	– плазмаферез
р/добу	– кількість разів на добу
РА	– ревматоїдний артрит
РЕФР	– рецептор епідермального фактору росту
р-н	– р-н
РНК	– рибонуклеїнова кислота
СА	– синоатріальний
СІТ	– специфічна імунотерапія
СКС	– системні глюкокортикостероїди
с-м	– синдром
с-м	– синдром Вольфа-Паркінсона-Уайта
WPW	
С_{макс}	– максимальна концентрація в плазмі
СНІД	– синдром набутого імунodefіциту
СН	– серцева недостатність
СНП	– сенсоневральна приглухуватість
СС	– серцево-судинний
СССВ	– синдром слабкості синусового вузла
СтДД	– стандартна добова доза
ст.л.	– столова ложка
таблетка	– табл.
ФД	– форсований діурез
ФЖЕЛ	– форсована життєва ємкість легень
фл.	– флакон
хв	– хвилина
ХГА	– хронічний гепатит А
ХГВ	– хронічний гепатит В
ХГС	– хронічний гепатит С

ХОЗЛ	– хронічні обструктивні захворювання легенів
хр.	– хронічний
ЦД	– цукровий діабет
ЦМВ	– цитомегаловірус
ЦНС	– центральна нервова система
ц/о	– цукрова оболонка
ч.л.	– чайна ложка
ЧМТ	– черепно-мозкова травма
ЧСС	– частота серцевих скорочень
чар/уп.	– чарункова упаковка
ШВЛ	– штучна вентиляція легенів
ШКТ	– шлунково-кишковий тракт